

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 31-32 (1590-1591) 1980 LIEPA-JULY 31

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

30 ct.

Baigiant metus

Užsidarė mokyklų durys, atėjo vasaros poilsis, duodantis laiką tėvams, mokytojams ir mūsų švietimo vadovams įvertinti praėjusių metų mokyklų darbą ir pažvelgti į ateitį.

Pagrindinė mūsų praėjusių metų mokyklų problema tebebuvo vaikų mažėjimas. Ji ne tik nepagerėjo, bet netgi pablogėjo. Iš anais žydėjimo laikais Kanadoje buvusių 17 mokyklų šiuo metu beliko kelios didesnės kolonijos. Bet ir tos praėjusiais metais veikė tik su mažesne puse mokinių, lyginant su anksčiau turėtu skaičiumi. Jeigu taip eis ir toliau, tai po kelerių metų gal tik trys liuanistinės mokyklos beliks Kanadoje, ir tai su labai negausiu mokinių skaičiumi. Lietuvybė pradės džiūti iš šaknų.

Negalima būtų pasakyti, kad tuo reikalu nebuvo rūpinasi. Rūpinosi ir mokytojai, ir tėvai, ir švietimo vadovai. Bet problema pasirodė didesnė už pastangas. Taigi, reikia pastangas stiprinti, jeigu norime reikalą bent kiek pataisyti. Suskirstykime problemą į atskiras dalis ir trumpai žvilgtelėkime, ką dar galima būtų padaryti.

Pradėkime nuo mokinių. Problema čia sudaro tai, kad jų dalis nenori šėštadieniais eiti į lietuvišką mokyklą. Apie tai daug kartų kalbėjome, bet mažai ką konkrečiau tuo reikalu padarėme. Pirmiausia, mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygis yra kritęs, dėlto mokykloje vartojami vadovėliai, kad ir gražiai išleisti, jiems yra persunkūs, nuobodūs. Lankantis keliose mokyklose, teko pastebėti, kad kaikurie žemesniųjų skyrių mokiniai, norėdami patenkinti tėvus ir mokytoją, išmoksta puikiai skaityti atmintinai, mažai te suprasdami ką skaito. Netgi dainuoja daineles, nesuprasdami jų turinio, o ką gi bekalbėti apie kalbos atžvilgiu nelengvus istorijos ir literatūros vadovėlius. Išvada — mūsų mokyklas reiktų daugiau pakreipti lietuvių kalbos mokymo kryptimi, skiriant tam daugiau laiko, gal net kitų dalykų sąskaiton. Tai padarius, reiktų perrašyti programas ir vadovėlius.

Kita su mokiniams surišta problema yra dėstymo proceso nuobodumas. Didelis prieikaštas čia yra mokslo priemonės. Daug apie tai kalbėjome, bet mažai ką tepadarėme, ir tai svarbiausia dėlto, kad tam reikia žymiai daugiau pinigų. Sakysime, neparuošėm nė vieno mokytojo filmo, kurių šimtai turi angliskosios mokyklos. Filmai galetų būti isoriniai, literatūriniai ar buitiniai. Sakysime, visai kitaip atrodytų V. Kudirkos pamoka, jeigu ji teltųsi apie filmą, paruoštą pagal mūsų teatruose vaidinamą dramą. Tada mūsų mokyklų iš karto nušvistų.

Dalis tėvų taip pat prisideda prie mūsų mokyklų smukimo, pakankamai neįvertindami jų atliekamo darbo. Ne kalbame jau apie tamsuosius, kurie visai savo vaikų į lietuvišką mokyklą nebeleidžia. Bet ir dalis tų, kurie leidžia, neretai yra pametę mokyklos tikslą, pradėję žiūrėti į lietuvišką mokyklą kaip į vaikų pasaugojimo įstaigą, kad patys turėtų laisvą nuo vaikų šeštadienio rytą. Nemanykime, kad vaikai yra kvaili ir to neįsąs. Jie ir be žodžių tai supranta, susidaro nuomonę, kad lietuviška mokykla yra tik proga bent porai valandų atsikratyti tėvų ir tuo pačiu pašildykauti bei šiaip jau linksmiau praleisti laiką, bet tik ne mokyti.

Mokytojų problema pastaruoju metu taip pat yra pastrėjusi. Senieji profesionalai mokytojai jau baigia iš mokyklų išnykti, o jų pakaitalo klausimo nesame tinkamai išsprendę. Tiesa, kiekvienoje kolonijoje turime angliskosios mokyklos pažymėjimą turinčių lietuviškų mokytojų, bet juos sunku į mūsų mokyklas prilaikyti. Suprantama, po penkių dienų darbo angliskoje mokykloje jie jau nebenori vargintis šėštadienį. Vis dėlto norisi prisiminti idealizmas senosios kartos mokytojų, kurie dar sunkiau dirbo kasdien duonai užsidirbti ir vis dėlto jautė tautinę pareigą šėštadienio rytą paauguti tautiniam reikalui. Nieko nepadarysi. Bėga laikas, keičiasi žmonių nuotaikos, ir dabar bene sėkmingiausias būdas profesionalus mokytojus į mūsų mokyklas patraukti būtų mokėjimas už darbą šėštadienį pagal anglų mokytojų antvalandžių atlyginimo normas.

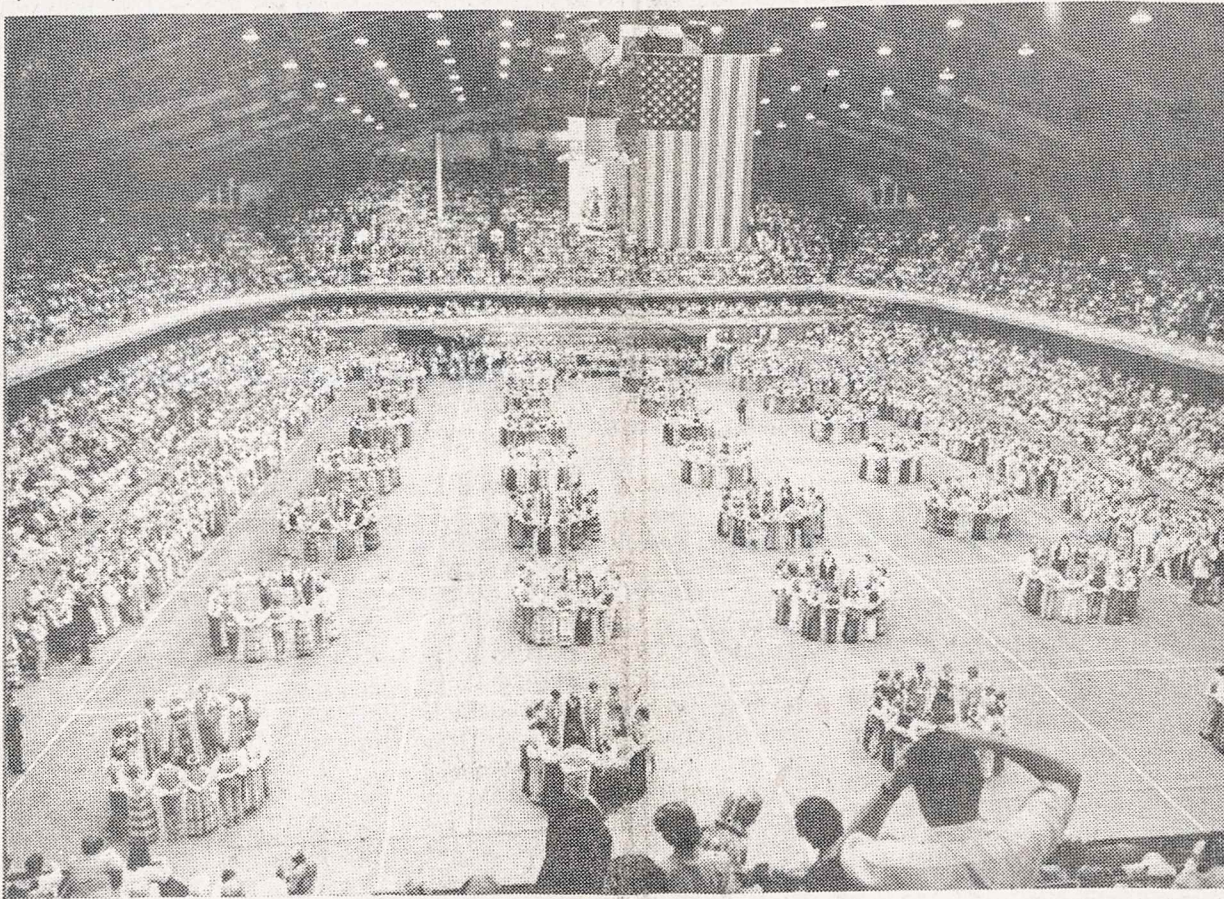
(Nukelta į 2-ą psl.)

KANADOS IVYKIAI

Pradės dujotiekio tiesimą

Kanados ministrų kabinetas paskelbė vyriausybės nutarimą pradėti dujotiekio tiesimą nuo Kalgario iki JAV pasienio. Jis turės dvi šakas: vieną 393 km ilgio, kuri JAV pasiekė Sasakavono pasienyje, kita 132 mylių ilgio, iš Albertos nutiesta į Britų Kolumbijos ir JAV pasienį. Tai yra dalis Aliaskos pento dujotiekio, bendro Kanados projekto su JAV. Dujotiekio pradžia bus Aliaskoje, Prudhoe Bay, kur yra rasti dideli natūralių dujų ištekliai. Viso dujotiekio ilgis — 4.800 mylių, o jo pravedimas kainuos \$23 milijonus, kurių 8 milijonus teks išleisti Kanadoje. Pietinei dujotiekio sekcijai Kanadoje, nuo Kalgario iki JAV pasienio, reikės tik \$1,2 milijono. Šios sekcijos tiesimas parūpins daug darbų, duos užsakymų Kanados plieno įmonėms. Be to, tuo natūralių dujų gėles būtų pradėtas albertiškų dujų tiekimas JA Valsitybėms. Apskaičiuojama, kad už jas Kanada gaus apie \$17 bilijonų pajamų iš JAV. Tai būtų iš tikrųjų didelė parama menkai vertė turinčiam Kanados doliui.

NDP socialistų partija ministrų kabineto sprendimą sutiko kritiškai. Jai atrodo, kad iš JAV vyriausybės nėra gautas pilnai tvirtas finansinis išsipareigojimas visam dujotiekii nutiesti, nors min. pirm. P. E. Trudeau parlamentui perdavė JAV prez. J. Carterio išsipareigojimus užtikrinančio laiško kopiją. Pask socialistų vado E. Broadbento, amerikiečiai gali neskubėti su dujotiekio tiesimu, nes jie bus pilnai aprūpinti Albertos dujomis. Esą tokiu atveju Kanada išnaudos savo natūralių dujų atsargas, jų nepasilikdama ateičiai. Čia betgi reikia pabrėžti, kad Albertoje yra labai dideli natūralių dujų ištekliai ir kad jas parduoti JA Valsitybėms jau buvo pasirodusi konservatorių min. pirm. J. Clarko vyriausybė. Tada šiam sumanymui priešinosi opozicinė liberalų parti-

Momentas iš VI-osios tautinių šokių šventės Čikagoje

Nuotr. J. Garlos

PRANEŠIMAS IS V. EUROPOS

Liūdna sovietinės okupacijos sukaktis

Baltijos valstybių okupacijos 40-sios metinės Vakarų Europos spaudoje nesulaukė didelio dėmesio, bet ir nebuvo visiškai nutylėtos. Populiarus šveicarų dienraštis "Berliner Zeitung" išspausdino veiksiaus ir kurybingo mūsų diplomato dr. A. Geručio straipsnį, primenantį Baltijos valstybių okupacijos aplinkybes. Autorius pabrėžė istorinius baltiečių ryšius su V. Europa. Šiandien kėsiniami sužlugdyti šių šalių tautinį savitumą, varomas nuoseklus rusinimas, tačiau okupantų pastangos nepalaužia baltiečių pasipriešinimo sovietiniam režimui. Ypač smarkiai priešinasi Lietuva.

Tikroji sąjungininkė

Kitas Berno dienraštis "Der Bund" išspausdino mūsų bičiulio šveicarų Hanso Rychenerio straipsnį apie tai, kaip Maskva aneksavo Baltijos valstybes. Šiandieniniai įvykiai Afganistane, autoriaus nuomone, tėra tos pačios sovietinės agresijos tęsinys. Dr. H. Rycheneris kritikuoja sovietinę enciklopediją, kurioje įrodinėjami kažkokie Baltijos valstybių ryšiai su "fašistine" Vokietija, kai tuo metu ne kas kitas kaip Maskva buvo tikroji Trečiojo Reicho sąjungininkė. Ten pat rašoma apie Maskvos terorą Baltijos šalyse, masinius trėmimus ir partizanų pasipriešinimą Lietuvoje. "Šiandien kova eina toliau, nors ir kitomis priemonėmis, prieš grėsmingą sovietinę nutautinimo politiką", teigia dr. H. Rycheneris.

ja, naudojama dabartinius socialistių argumentus. Finansinė bei ekonominė Kanados problema dabar pakeitė min. pirm. P. E. Trudeau nuomonę. Be to, dujų eksporto reikalauja ir Albertas. Socialistų partija norėjo, kad dujotiekio klausimas būtų išsamiai diskutuojamas parlamente ir statomas balsavimui, o tai sutrukdytų numatytą vasaros atostogų pradžią. Po ilgo ginčo buvo pasirinktas kompromisas: diskusijoms paskirta viena diena ir po jos leistas balsavimas. Dujotiekio tiesimo atidėjimą socialistai pralaimėjo 153:28 balsų santykiu. Kartu su liberalais balsavo ir posėdyje dalyvavę 42 konservatoriai. Paruošiamieji pietinės dalies dujotiekio tiesimo darbai jau pradėti praėjusią savaitę. Ar pasitvirtins socialistų nuogastavimas, sunku būtų pasakyti. Prez. J. Carterio garantija nėra labai tvirta, nes jis gali pralaimėti

Baltijos valstybių okupaciją paminėjo ir Šveicarijos radijas. Birželio 14 d. vakariniuose komentaruose buvo apie tai kalbama. Be to, Šveicarijos radijas paruošė ir tris valandines programas apie Baltijos tautas. Apie Estiją ir Latviją perduotos laidos birželio 17 ir 24, apie Lietuvą — liepos 1. Visas tris programas paruošė Berno radijo bendradarbis Beatrice Lautenberg.

Priminė Molotova

Sukakties išvakarėse apie Baltijos valstybių tragediją rašė ir įtakingas V. Vokietijos savaitraštis "Rheinischer Merkur" (VI. 12). "Ar estai, latviai ir lietuviai turi mažesnę teisę apsispręsti negu tautos Afrikoje? — klausė ta proga laikraštis. 90-metis Molotovas dar gyvena savo "dačioje" prie Maskvos. To svarbiausio Baltijos kraštų aneksuotojo, ilgamečio Stalino bendradarbio, Chruščiovo laikais nemalonin patekusių, atsiminimai prieinami tik Kremliaus viršūnei. Bet tuose atsiminimuose, laikraščio nuomone, nieko naujo, nebent kairios smulkenos apie tai, kaip prie Baltijos krantų buvo išprievartautos trys tautos, derinant sovietinį imperializmą su tradiciniu didžiurisiškų carinių ekspansijos siekimu.

"Rheinischer Merkur" priminė, kad Maskva 1939 rudenį primetė Baltijos valstybėms vadinamąsias draugystės ir savitar-pašalbos sutartis, kuriomis

pasiremndama įvedė savo kariuomenės igulas. Tai ir buvo okupacijos pradžia. Suomija panašius Maskvos reikalavimus atmetė ir buvo užpulta. Atkaklus pasipriešinimas išgelbėjo Suomiją nuo jos kaimyninių valstybių likimo. Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės daug nukentėjo per pirmąją bolševikų okupaciją ir vėliau nuo nacių.

Partizaninis karas

Sovietams antrakart užėmus Baltijos šalis, čia keletą metų vyko smarkus partizaninis karas, kurį Maskvos centrinė valdžia mėgino palaužti masiniais gyventojų trėmimais. Stalinui mirus, sovietinio ir rusinio metodai pasikeitė. Paspartinas Baltijos respublikų pramoninimas — tai priemonė gyventojų sudėčiai pakeisti. Paslėpto rusinimo išdavojė Latvijoje latviai šiandien vos besudaro paprastą gyventojų daugumą. Estijos sostinėje Taline estų skaičius nesudaro nė pusės. Kiek geriau Lietuvoje, kur daugiau gimimų. Be to, čia, kaip Lenkijoje, katalikybė stiprina tautybę. Laikraštis pabrėžia nuo 1972 einančios "LKB Kronikos" reikšmę.

"Rheinischer Merkur" straipsnį taip baigia: "Vakarų visuomenėje Pabaltijo tragedija beveik užmiršta, vis labiau išryškėja 'atminties spraga'. Vakarų vyriausybės ir ypač Jungtinės Tautos viešpatauja dėl to tik nesmagi tylą. Niekas nenori supykdyti "didžiosios" Sovietų Sąjungos dėl kokios tai 'antraeilės arenos'. Kaip iškalbingai reikalaujama nepriklausomybės, apsisprendimo teisės, žmogaus teisių tolimosioms Afrikos tautoms, taip drąsa pranyksta, kai paliečiamas trijų europinių tautų likimas artimoje Baltijos erdvėje".

Neužmiršo ir bavarai

Prieš 40 metų sovietų įvykdytą Baltijos valstybių užpuolimą prisiminė ir Miunchene išeinantis bavarų kultūros, visuomenės ir politikos savaitraštis "Bayernkurier". Redakcijos narys Alex Peters, pastaruoju metu vis dažniau užsimenas padėti Baltijos šalyse, aprašė sovietinę valdžios paėmimo techniką, kaip ji anuomet buvo panaudota okupuojant mūsų kraštus, o šiandien Afganistane. "Kad latviai, estai, lietuviai ir šiandien kovoja už savo savarankiskumą, to niekas jiems negali prikišti. Jiems reikia moralinės paramos", teigia "Bayernkurier" bendradarbis. AL

Pasaulio įvykiai

MASKVOS OLIMPIADA NEISSIVERTĖ BE POLITIKOS: olimpinį sportininkų kaimelį aplankė palestiniečių PLO organizacijos vadovas Y. Arafatas. Jo organizacijai priklausiusi Juodojo Rugsėjo gauja buvo įsivėlusį 1972 m. Muencheno olimpiados Izraelio sportininkų žudynes. Olimpiados atidarymo metu keliom valandom buvo sustabdytas orinis susisiekimas su Maskva. Vakariečių lėktuvai buvo priversti grįžti, kaikurie net jau pasiekę Maskvos aerodromą. Jokie suvaržymai nebuvo taikomi komunistinių šalių lėktuvams. Oficialiai buvo paskelbta, kad KGB saugumiečiai suėmė su "kapitalistinių lėktuvu" susietą samokslą, nukreiptą prieš olimpiados atidarymą. Prie tų gandų prisidėjo ir britų žurnalisto I. Woodrige pranešimas, kad L. Brežnevą būtų buvę labai lengva nužudyti olimpiados atidarymo iškilnėse. Vakarų pasaulį pasiekė pranešimas, kad Afganistano sportininkai prašosi politinės globos užsienyje. Pasaulinio masto pasmerkimo susilaukė britų televizijos žurnalistas Martin Lewis, į kurį kreipėsi afganistanietis ristikas G. Zargaras. Kai sovietai sušaukė specialią konferenciją gandams paneigti, tas kvailasis M. Lewis, norėdamas įrodyti savo teisingumą, viešai pareiškė, kad politinės globos prašėsi G. Zargaras. Iš jo pabalusio veido buvo aiškiai matyti, kad britų žurnalisto dėka jo dabar laukia kalėjimas ar netgi mirties bausmė. Dienraštis "Toronto Star" šiam incidentui paskyrė specialų vedamąjį, siūlantį nelemą britų žurnalistą M. Lewis pasauliniu mastu išmesti į šukšlyną dėl esminės žurnalisto etikos pažeidimo. Vedamajame pabrėžiama, kad laisvojo pasaulio žurnalistai tvirtai saugo savo informacijos šaltinius, dėl jų neatkleidimo kartais netgi pasirinkdami kalėjimo bausmes, o tas kvailiasis M. Lewis, niekieno neverčiamas, G. Zargarą atidavė į KGB saugumiečių rankas.

mus, jeigu jie įvyktų šiuo metu, lengvai laimėtų respublikininkas R. Reganas, kurio populiarumą dar labiau sustiprino pasirinkimus kandidatu į viceprezidentus G. Busho.

Nauji tremtiniai

Iš Maskvos užsienin buvo išstremtos trys moterų grupės veikėjos — Tatjana Goričeva, Natalija Malačuskaja ir Tatjana Mamonova, pasižymėjusios už moterų teises kovojančias pogrindines leidiniais. Prie išstėrimo, atrodė, prisidėjo ju pogrindiniame laikraštyje, "Marija" paskelbtas atsisakymas į sovietų moteris, raginantis jas atkalbėti savo vyrus ir vaikus nuo įsivėlimo į karo veiksmus Afganistane. Esą tokiu atveju vyrai turėtų pasirinkti kalėjimą. Užsienin taipgi buvo išstremtas ir žinomas sovietų rašytojas Vasilijus Aksionovas su šeima, vedęs aštrią kovą su sovietine cenzūra, kuri buvo sustabdyti naujų jo veikalų spausdinimą. Prieš porą mėnesių užsienin atvyko Julija Vosnesenskaja, taip pat turėjusi ryšius su pogrindiniu "Marijos" laikraščiu. Vienoje padarytame pareiškime ji teigia, kad jai buvo daromas spaudimas išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos. Priešingu atveju buvo grasinama jos 18 metų amžiaus sūnų pasiūsti į Afganistaną.

Brolis našta

JAV gyventojai, pasipiktinę prez. R. Niksono sūktumu, prezidentu pasirinko beveik šventąjį primenantį J. Carterį, kurį dabar į pralaimėjimo bedugnę pradeda tempti jo brolis Billy Carteris. Iš Libijos diktatoriaus plk. Quadaffio jis yra gavęs labai įtartingą \$220.000 paskolą, kurią dabar pradeda tirti JAV senato sudarytas komitetas. Teigiama, kad B. Carteris su Libijos diktatorium buvo užmezgęs ryšius, siekdamas pagalbos JAV diplomatams Irane. JAV įstatymai nedraudžia finansinių operacijų su užsieniu, tačiau tokiu atveju B. Carteris turėjo užsiregistruoti kaip oficialus Libijos agentas, tarnaujantis jos interesams. Užsiregistravimą jis atliko pavėluotai, kai jau buvo iškeltas galimas kyšio priėmimas. Prisimenant R. Niksono "Water Gate" bylą, dabar vis garsiau pradeda mąstyti apie "Billegate". Demokratų eilėse pasigirsta balsų, kad jų suvažiavimas prezidentiniam kandidatui išrinkti turi būti paliktas atviras, nepaisant prez. J. Carterio pirmavimo. Esą priešingu atveju demokratams gresia neišvengiamas pralaimėjimas. Viešosios nuomonės tyrimo duomenimis, prezidento rinki-

Kraujas Irane

Irane jau sušaudyti 25 karninkai, apkalinti bandymu nuvertinti ajatolos R. Chomeinio režimą. Teismams ir egzekucijoms vadovauja kruvinasis ajatola S. Chalchalis, mahometonų dvasiško aprangą dėvintis kraugerys. Egzekucijas jis stengiasi pajavairinti naujais triukais — improvizuotomis kartuvėmis, kurios neatlaikė kariamųjų svorio ir sugriuvo, tariamu mirties bausmės dovanojimu, šūvais į tokių apsidžiaugusių asmenų nugaras. JAV buvo nušautas buvęs Irano ambasados spaudos atstovas A. Tabatabai, ambasadoje dirbęs šacho R. Pahlavio valdymo metais. Tai liudija, kad kvailiojančio ajatolos R. Chomeinio teroras pasiekia net užsienį. Kairo ligoninėje mirė vėžio ligos iškankintas šachas R. Pahlavio, kuriam politinę globą buvo suteikęs Egipto prez. A. Sadatas. Dėl jo mirties vėl suaktualėjo įkaitais laikomų JAV diplomatų klausimas.

Šiame numeryje:

Baigiant metus
Pedagogo žvilgsnis į mūsų mokyklų problemas

Liūdna sovietinės okupacijos sukaktis
Šveicarų ir vokiečių spaudos atsiliepimai

Himno autoriaus kilmė
Dr. Vinco Kudirkos šaknys Prancūzijoje?

Pabučiavo Brazilijos žemę
Išpūdinga popiežiaus Jono-Pauliaus II viešnagė

Šiaurės Ontario idomybės
Išpūdziai iš etninės spaudos atstovų kelinės

LFB savaitė Dainavoje
Aktualios paskaitos ir svarstybos

Mirusieji tautiečiai
Britų Kolumbijoje palaidotų lietuvių sąrašas

Karo kapeliono užrašai
Mons. Z. Ignonio veikla Gudijoje II D. karo metais

Sportas Lietuvoje
Olimpiniai aukso medaliai L. Kaciūsyte ir R. Zulpai

Atsargiai — šaltas vanduo!
Patarimai tiems, kurie mėgsta maudyti

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Himno autoriaus kilmė

Turbūt nedaug kam žinoma, kad Lietuvos himno autoriaus dr. Vinco Kudirkos protėviai buvo prancūzai.

Zymus poetas ir buvęs Lietuvos atstovas Paryžiuje Oskaras Milašius kadaise rašė ilgai stengsis išaiškinti Kudirkos pavardės reikšmę, nes, mūsų kalbininkų nuomone, nėra lietuvių kalboje žodžio, iš kurio ta pavardė galėjo būti padaryta. Tokio žodžio nėra nei slavų, nei vokiečių kalbose.

Milašius buvo patyręs, kad tokių pavardžių pasitaiko Prancūzijoje. Tyrinėdamas vienos šeimos, turinčios panašiai skambančią pavardę, istoriją, jis surado provincijos miestelį, iš kurio buvo kilę tos šeimos senoliai. Jis buvo ten nuvykęs pastudijuoti to miestelio "Kudirkų" senų dokumentų. Milašius surado gimimo metrikas trijų brolių pavardėmis. Couderque, kurie tarnavo imperatoriaus Napoleono armijoje ir atliko garsumą Maskvoje 1812 m. Kai Napoleonas pralaimėjo karą ir jo armija buvo demobilizuota, tie trys broliai, išlikę gyvi, sugrįžo į savo tėvų ūkį. Bet tuo metu Prancūzija buvo suvargusi, mokesčiai dideli, ir ūkininkų gyvenimas buvo labai sunkus. Tie trys broliai Couderque nutarė emigruoti į tą kraštą, per kurį jie buvo dukart su Napo-

leono armija perėję, t. y. į Lietuvą. Jie atsiminė, kad tenai yra daug tuščių plotų derlingos žemės, kurioje būtų galima patogiai isikurti, turint pradžiai šiek tiek pinigų. Jie gavo kiekvienas savo dalį iš tėviškės, kitą dalį pasiskolino iš giminių, išsiėmė reikalingus dokumentus ir iškeliavo.

Milašius rado to miestelio dokumentuose pažymėtą ir laiką, kada jie paliko savo valstių. Tai buvo 1816 m. Milašius susėkė ir vietas Lietuvoje, kur tie trys prancūzai ūkininkai — veteranai apsigyveno. Du iš jų įsikūrė Zanavykų krašte, Žasinių ir Romaniškių kaimuose, o trečias — Kapsuose, Paežerių kaime. Jie išmoko lietuvių kalbą ir tapo Kudirkomis.

Dr. V. Kudirka yra kilęs iš Paežerių Kudirkų, todėl jis ir vartojo pseudonimą "Kapsas". Kartais jis pasirašinėdavo slapyvardžiu trim raidėm Q. D ir K (ku-de-ir-ka). Ramoniškių Kudirkos ūkis buvo pusiau kelyje tarp Griškabūdžio ir Naujiesčio. Visi Kudirkos, kiek jų yra buvę Lietuvoje, kilę iš tų trijų brolių, prancūzų emigrantų "Kuderkų".

P. Lelis

Red. Idomi informacija, tik reikėtų su minimus faktus patikrinti. Gal yra asmenų, galinčių tuo klausimu daugiau ir tiksliau pasakyti?

BAIGIANT METUS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Mokytojų dar turime, bent po vieną kiekvienai klasei. Jų dauguma yra motinos, atvežusios savo vaikus į mokyklą ir sutinkančios padirbėti klaseje, užuotėjusios ir krautuves, arba jaunimas. Tai šviesios asmenybės, bet joms trūksta būtino profesinio išsilavinimo. Reikala galima būtų pataisyti, suruošiant ilgesnius mokytojų kursus: žiemą — vakarais arba vasarą — specialioje stovykloje. Ir vienu, ir kitu atveju reikėtų papildomų lėšų, nes tektų apmokėti ne tik lektorių, bet ir jaunimą, lankančią kursus, kad būtų išlyginamas jiems tuo laiku galimas uždarbis.

Ir visuomenėje atvešo nuotaikos mūsų mokyklų atžvilgiu. Susidarė nuotaika, kad mokykla yra tik mokytojų ir tėvų komiteto reikalas. Žiauri nuotaika, kurios nė diskutuoti nesinori, ypač prisimenant pokario nuotaikas Vokietijoje, kai mokykla buvo pagrindinis rūpestis ir stovyklinės veiklos centras.

Susumuojant, tenka pabrėžti, kad pirmas realus žingsnis į mūsų mokyklų gelbėjimą yra finansinis — mokykloms reikia daugiau lėšų. Jų turime, tik esame pasimetę jų skirstyme. Dešimtimis tūkstančių išleidžiam dvigubindami politinę vieklą, kviesdami ansamblius iš tolimųjų kraštų. Šimtai tūkstančių eina kongresams, o savosioms mokykloms barstomi tik trupiniai nuo stalo, kai kiti pavalgo. Toks yra nelinksmas metų pabaigos balansas.

A. Rinkūnas

A+A

TOMUI PATAŠIUI

mirus,

jo tėvus, brolių, sesutes, gimines bei artimuosius jų liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

A. D. E. A. Bajorinai

A. O. Kanapka

Mobawk

Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

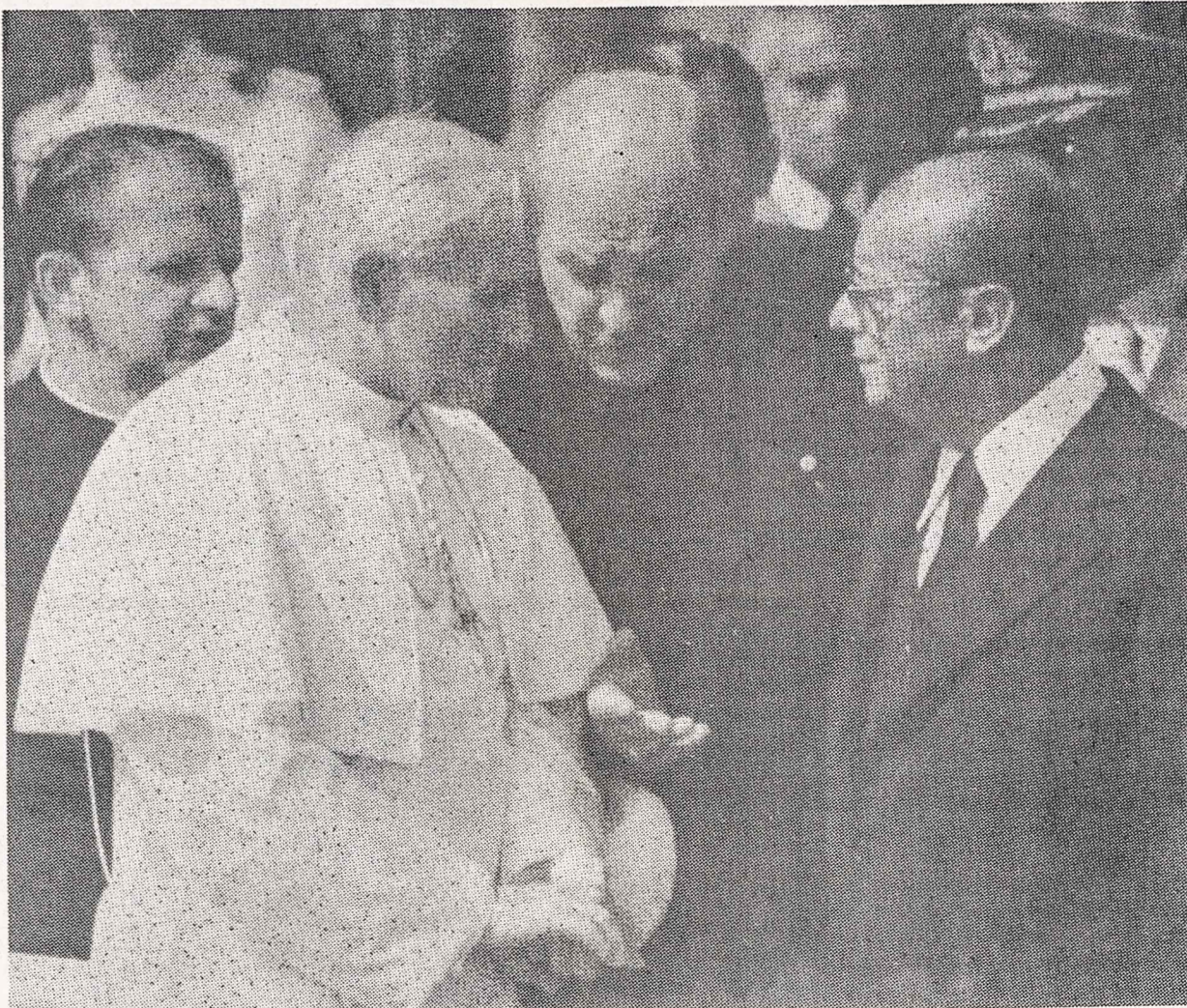
- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES AVE. 2448 DANFORTH AVE.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Popiežius Jonas-Paulius II kalbasi su Brazilijos prezidentu Figueiredo

Pabučiavo Brazilijos žemę

Šv. Tėvas ten rado savo pusbrolių Joao Vojdylą ir su juo pakalbėjo

RIMAS AMALVIŠKIS

Birželio 30 diena yra istorinė — pareiškė Brazilijos prezidentas Joao Batista Figueiredo. Jonas-Paulius II yra pirmas popiežius sveikinamas Brazilijos žemėje.

Sufiktuvės

"Alitalia" lėktuvą, kuris jį atskraidino nuo Romos iki Brazilijos — sostinės Brazilia, pasitiko karo aviacijos lėktuvų eskadrilės ir atlydėjo iki Galeao aerodromo, kur Garbingojo Svečio laukė valstybės viceprezidentas, visi ministrai, kariuomenės vadai, parlamento ir senato pirmininkai, partijų atstovai, kardinolai, vyskupai ir užsienio diplomatai.

Pusvalandį prieš lėktuvo pasirodymą ir aerodromą atvyko ir valstybės prezidentas. Radijo, televizijos ir spaudos atstovai nekantravo. Visos krašto televizijos stotys užmiršo savo kasdienes programas ir visam kraštui perdavinėjo informaciją. Milijonai brazilų apgulė televizijos aparatus ir sekė Šv. Tėvo atvykimo momentą.

Pagaliau pasirodė iškilminga, balta besišypsanti Šv. Tėvo figūra. Ramiais, pasitinkimais žingsniais nulipo laipteliais ir pabučiavo Brazilijos žemę. Milijonų akys spindėjo ašaroms.

Prezidentas sveikino jautriais žodžiais, išreiškdamas visos tautos džiaugsmą, pagarbą ir dėkingumą Svečiui už atsilankymą į palaimintojo Juozo Anchiotos, Brazilijos apaštalo ir Sao Paulo miesto įkūrėjo, žemę.

Popiežius padėjo ir aiškia portugalų kalba pareiškė: "Atvykstu pas jus kaip Romos vyskupas, Katalikų Bendrijos Ganytojas ir kaip paprastas maldininkas. . . Lankau pasaulio šalis vieninteliu tikslu — nešti Evangelijos šviesą, skelbti Kristaus meilę žmonijai, kad krikščioniškoji meilės šviesa Dievui ir savo artimui spindėtų visų širdyse, o kiekvienas žmogus būtų brolis kitam žmogui. Esu laimingas atvykęs į kraštą, kuris turi daugiau katalikų, negu bet kuri kita šalis pasaulyje. . . Džiaugiuosi pažinę žemę, kurioje apaštalo palaimintasis Jozė Anchieta, kuris yra pirmasis Brazilijos deimantas — apaštalas, istorikas, naturalistas, reporteris, teatrologas, profesorius-mokytojas, katekistas, ambasadorius, kalnys ir poetas."

Po Šv. Tėvo kalbos prezidentas pristatė vyriausybės narius, politikus ir kt. Svečias visus sveikino, kardinolus apkabindamas.

Pirmasis vizitas teko sostinės Brazilia katedrai; po to — poilsis nunciatūroje ir Mišios Esplanada dos Ministerios aikštėje. Pamaldose dalyvavo per milijoną žmonių. Toliau — dviejų valandų vizitas prezidentūroje, pasikeitimas dovanomis, nuoširdžiomis kalbomis, dalyvaujant politikams ir ministeriams. Šv. Tėvas kalbėjo laisvai portugalškai. Pokalbyje su krašto prezidentu spaudos atstovai nedalyvavo.

Suradęs progą, Goias valstijos vysk. Dom Tomas Balduino

pristatė Šv. Tėvui Brazilijos indėnų atstovus ir įteikė 25 tautų deklaraciją bei jų dovanas: iš spalvotų šiaudelių ir arara (papūgos) plunksnų pagamintą mitrą, karolius iš kapivaros dantų, lanka, strėles ir skydą. . . Deklaraciją pasirašė 60 indėnų vadų (cacique) iš įvairių Brazilijos valstijų.

Milijoninės minios

Norėdamas aplankyti visą plačiąją Braziliją, Šv. Tėvas išskubėjo į Minas Gerais valstijos sostinę Belo Horizonte, kur, nepaisant labai šalto oro, milijoninė minia sutiko lauktąjį Svečią su neapsakomu džiaugsmu ir nuoširdumu. Čia teuztruko tik 6 valandas, daugiausia laiko paskirdamas jaunimui.

Trečiasis kelionės etapas — Riodežaneiro. Pirmiausia aplankė naująją baziliką. Didingoje Korkovado Kristaus papėdėje sveikino ir laimino nuostabią miestą ir jo gyventojus. Lankė vargulių lūšnas — jiems padovanavo savo žiedą ir kitą juos apdovanojo. Rio, kaip ir visa Brazilija, šalia prabangos turi daug skurdo ir gausią varguomenę.

Iš Riodežaneiro atskubėjo į didžiausią P. Amerikos pramonės katilą — Sao Paulo didmiestį. Pagrindinės pamaldos ir kun. J. Anchiotos beatifikacijos paskelbimas įvyko Campo de Marte aikštėje.

Labai šaltas oras (+6 C), vėjas ir smarkus lietus neatbaidė tikinčiųjų, kurių kantrumas buvo neišsemiamas. Iškilmės prasidėjo tik 9 v. r., o jau nuo 11 v. vakaro milijoninės minios pradėjo laukti Šv. Tėvo atvykimo. Tokio minių gausumo pasaulis dar nėra matęs nė vienoje šalyje. Skelbiama, kad sanpauliečiai, kaip niekur kitur pasaulyje, pasitiko Šv. Tėvą. Vyriausybė, gerai nujausdama, su koku entuziazmu visa šalis eis sutikti Šv. Tėvo, paskelbė dekretą, kad visuose miestuose, per kuriuos keliaus popiežius, yra skelbiama valstybinė šventė — įstaigos, bankai, fabrikai turi sustabdyti darbus. Jeigu ir kiti miestai milijoninėmis miniomis sveikino Garbingąjį Svečią, tai Sao Paulo Campo de Marte aikštė ir pravažiuosimas gatvės užtvino daugiau kaip 3 milijonai žmonių, nežūrint labai nepalankaus oro.

Vėliau Svečias buvo laukiamas Ibirapuera parke, kur jo laukė daug tūkstančių vaikų, o Ibirapueros kolegijos rūmuose jį sveikino visų Brazilijos vienuolių atstovai, kuriems popiežius atsakė ilgą ir jį veiklą laiminančią kalbą.

Su darbininkais

Sao Paulo arkivyskupo iniciatyva Svečias nuvyko į Morumbi stadioną, kur stipraus lietaus permerkti kantriai laukė per 200.000 darbininkų. Kardinolas Arns sveikinti pakvietė apysen metalurgijos darbininką. Išpūdis buvo šurpus: atrodė, Šv. Tėvas atsidūrė tarp keršto ir kraujo trokštančių minių. Jo trapi balta figūra stadiono paaugštiniame, lietui pilant (vėliau po kažkieno kantriai laikomu lietsargiu), darė graudų įspūdį. Vi-

si gerai žinojom, kad 90% dalyvių buvo kietų marksistinių nuotaikų. Šv. Tėvas savo kalbą pradėjo aiškiu, aštriu ir labai stipriu, užgrūdintai miniai imponuojančiu balsu: "Žinau darbininko dalia. Žinau jūsų vargus, lūkesčius ir viltis. Pats esu visa tai pergyvenęs. Esu metalurgikas, darbininkas. . . Esu kovojęs dėl kieto duonos kasnio. . . pažistų jūsų vargus. . ."

Išaudrinusi minia, lyg stebuklo paliesta, rimą, švelnę. Tilo šūkavimai. Visi nuolankiai susikaupė, širdys atsivėrė. . .

Aiškia, visiems suprantama portugalų kalba, popiežius per valandą laiko buvo pertraukiamas tik plojimų ir pritarimo šauksmų, ypač kai iškėlė darbo kilnumą, dirbančiojo vertingumą, teisę į pakankamą atlyginimą ir kovą už jį. Esą kovoti reikia, bet ne kerštu, ne krauju, ne smurtu, bet meile, kaip Kristus mokė. Tai turi itaigoti visi jūsų dvasininkai. Žinoma, kad jie privalo eiti kartu su darbininkija, bet jokių būdų netraukiant į jokią politinę srovę. Darbininkas turi kovoti tik Kristaus meilės ginklais, kurie yra patys galingiausi. Smurtas sukelia smurtą, keršta ir kraują iš abiejų pusių, o tai labiausiai prieštarauja Kristaus meilės dėsniui.

Šv. Tėvui išvykstant iš Morumbi stadiono, sujaudintos darbininkų minios mosavo nosinėmis, vėliavėlėmis, rankomis ir sutartinai šaukė: "Joao Paulo Segundo — Pai de todo mundo" (Jonas Paulius antrasis — viso pasaulio tėvas)! Visi be pertraukos kartojo: "Joao, Joao, Joao, o Papa e nesso Irmao" (Jonas, Jonas, Jonas — popiežius yra mūsų brolis)! Tie šauksmai dar ilgai skambėjo iš šlapių, kiau ir perlų darbininkų minios krūtinų. Pas darbininkus Šv. Tėvą lydėjo visi S. Paulo vyskupai, net ir vyriausias ortodoksų dvasininkas.

Belo Horizonte vyskupui Arnaldo Ribeiro Šv. Tėvas pareiškė: "Būtų neapsakomai baisi nelaimė žmonijai, jeigu ta jautri ir religinga brazilų tauta patektų į komunistinę vergiją".

Sao Paulo didmiestyje

Dauguma S. Paulo miesto gyventojų su ašaromis akyse atvirai sakė, kad buvo negaila šaltyje ir lietuje laukti net. . . 16 valandų, kad nors vienai minute pamatytų Šv. Tėvą, kurio maloni šypsena amžinai pasiliks jų širdyse. . .

Lankydamas kalėjimą, Šv. Tėvas pareiškė: "Tikėkite, kad greitai išeisite į laisvę, pakeisite savo gyvenimą ir daugiau niekada nebūsitė įkalinti". Kartu su kaliniams pasimeldė, prašydamas jiems Dievo palaimos.

S. Paulyje Šv. Tėvas aplankė žydų ir ortodoksų bendruomenes, pasikeitė nuoširdžiais sveikinimais. Žydų laikraščiai labai palankiai aprašinėjo popiežiaus kelionę Brazilijoje. Vieninteliai nepalankūs buvo evangelikai (pentekostės) ir mormonai — (dos Ultimos Dias). . .

Iš gausios lietuvių kolonijos S. Paulo mieste dalyvavo keletas (Nukelta į 3-čią psl.)

PADĖKA

Labai staigiai mirus Anapilio steigėjui ir Lietuvos Kankinių šventovės statytojui

A+A

kunigui

PETRUI AZUBALIUI,

teko rūpintis jo laidotuviemis. 5.m. liepos 12-16 dienomis buvo liūdnos bei slegiančios; nes netekome stambaus mūsų krikščioniškojo ir lietuviškojo gyvenimo šūlo. Tačiau rūpestis laidotuviemis buvo lengvas, nes visi savanoriškai atėjo į talką. Bematant susidarė visos tarnybos, kurių dėka laidotuvių iškilmės buvo sklandžios ir įspūdingos.

Neįmanoma išvardinti visų, talkinusių laidotuviems. Dėlto reiškiamė nuoširdžiausių padėkų kunigams, organizacijoms, parapijos ir "Volungės" chorams bei jų vadovams, solistams, tvarkdariams, aukų rinkėjams, aukotojams, technikams, gėlių parūpintojams, moterims, paruošusiems pietus gausiems laidotuvių dalyviams, ir visiems kitiems, kurie kuo nors prisidėjo prie Velionies pagerbimo bei paskutinių palydėjimo.

Lietuvos Kankinių parapija ir Anapilio taryba

Vienerių metų mirties sukakties

proga už a.a. JUOŽA SKĖRIŲ š.m. rugpjūčio 9 d.,

10 v.r., Prisikėlimo bažnyčioje bus atnašaujamos

šv. Mišios.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašau dalyvauti.

O. SKERIENE

A+A

brangiam kun. Petrui Azubaliui

mirus, reiškiamė giliausią užuojautą broliui JONUI bei jo mielai šeimai ir kitiems artimiesiems —

Sudbury, Ont.

Tolvaišų šeima

MYLIMAM SŪNUI

A+A

TOMUKUI PATAŠIUI

mirus, jo tėvams Irenai ir Antanui Patašiams bei

šeimai reiškiamė nuoširdžių užuojautą —

Arūnas ir Nadia
Kuprevičiai

Nina, Valis ir Rasa
Kuprevičiai

Gunda Adomaitienė

Canadian Art Memorials Ltd.

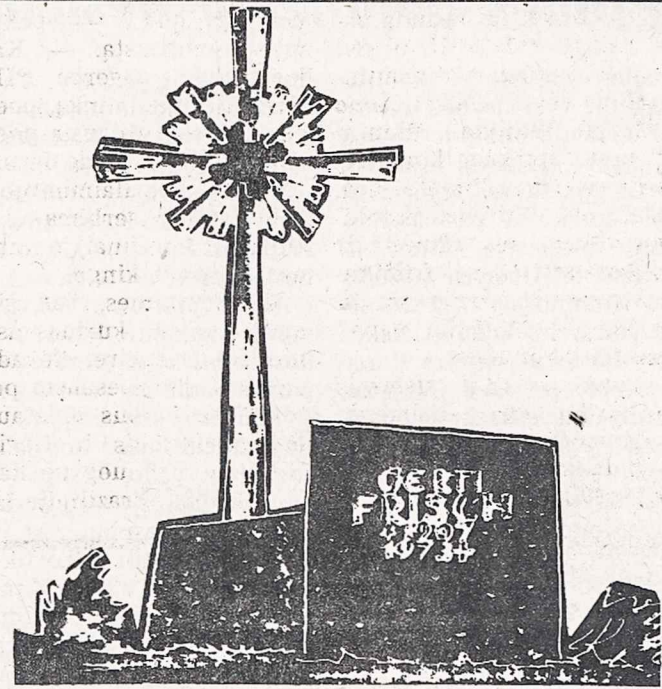
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai, Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Pabučiavo Brazilijos žemę

(Atkelta iš 2-ro psl.)

tas tautiniai drabužiais pasi-
puošusių mergyčių su plakatu:
"LITUANIA-LIETUVA". Re-
porterių klausiamos, ko prašy-
site Sv. Tėva, tyliai atsakė: "Pa-
simelsti už Tylos Bažnyčią". At-
rodė, reporteriai to visai nesu-
prato ir nuskubėjo prie kitų
grupių.

Su mokslo žmonėmis

Riodežaneiro mieste 208
šventovių varpai skambėjo,
sveikindami Sv. Tėvo atvykimą.
Susitikime su Rio intelektual-
lais Sv. Tėvas buvo klausiamas
apie popiežiaus neklaidingumą
(pvz. Galilėjo atveju, dabar vie-
šai atšauktu). Jis aiškino, kad
popiežiaus nuomonė pasaulinė-
se problemose negali būti laiko-
ma neklaidinga. Popiežius, ša-
lia savo tiesioginės paskirties,
taip pat yra ir žmogus, stlegia-
mas mokslo abejonių. Dėl san-
tykių tarpe krikščionių ir neti-
kinčių atsakė, kad krikščionybė
negali būti tapatinama su bet-
kokia kultūra. Dialogas esąs ga-
limas net ir su ateistais. Per dvi
valandas, vis ramiai šypsodama-
sis, Svečias atsakinėjo į rinkti-
nių mokslininkų klausimus ir
visus sužavėjo paprastumu,
minties gilumu ir aiškiais atsakymais
į visus klausimus. Spau-
doje skelbiami visų pokalbyje
dalyvavusių mokslininkų ko-
mentarai yra vieningi: "Joao
Paulo Segundo o maior arismetio
do mundo" (didžiausias
dvasinis vadovas pasaulyje).

Dovanos ir iškilnės

Visuose lankytuose miestuose
Jonas-Paulius II paskelbia-
mas "Cidadão Honorário" (gar-
bės piliečiu). Visur jis buvo ap-
dovanojamas, pradedant valsty-
bės prezidentu ir baigiant in-
dėnais. Per apaštališkąją nun-
ciatūrą Belo Horizonte miestas
įteikė raudonojo aukso plokštė-
je įgraviruotą Minas Gerais
valstijos žemėlapi, kuriame sos-
tinė pažymėta didžiuliu deimantu.
Porto Alegre miestas įteikė
simbolinį didžiulį miesto raktą
iš gryno aukso. Visos dovanos
buvo gyventojų suaukotos.

Aparecidėje iš 33 vietinių su-
darytas 1000 balsų choras svei-
kino Sv. Tėvą ir giedojo naujo-
sios katedros šventinimo iškil-
nėse. Labai jautriai jis pasvei-
kino ir pabučiavo čia gyvenantį
seniausią pasaulyje (per 90 me-
tų amžiaus) kardinolą Dom Car-
los Carmelo de Vasconcellos
Mota, Aparecidos arkivyskupą.

Sv. Tėvas čia kalbėjo apie
Nekalčiausios Dievo Motinos
garbę ir jos meilę žmonėms.
Romeiros (maldininkai) buvo
suplaukę iš visos Brazilijos,
daugiausia iš S. Paulo ir kaimi-
ninės Minas Gerais valstijos.
Buvo atvykusių su įvairiais įža-
dais ir iš tolimų vietų. Vienas
maldininkas atnešė pašventinti
naujai iškurtą Mato Grosso do
Sul vėliavą — nešė ją pėščias
per 1600 km. Sao Paulo mieste
buvo sužeistas automobilio, bet
savo įžadą ištesėjo ir laiku vė-
liavą atnešė į Aparecidą, kelio-
nėje išbuvęs daugiau kaip 3
mėnesius.

Didžiausios minios Svečią pa-
sitiko ir Porto Alegre milijoni-
niame didmiestyje. Buvo labai
daug atkeliavusių iš Santa Ca-
tarinos, Paragvajaus, Urugva-
jaus ir Argentinos. Apie 3000
lenkų kilmės jaunimo, pasipuo-
šusio tautiniais drabužiais, su
lenkiškomis giesmėmis, organi-
zuotai ir įspūdingai sutiko savo
tautietį — Sv. Tėvą.

Sv. Tėvo pusbroliis

Pietinės Brazilijos spauda pa-
skelbė, kad ši rytą (VII. 5) Sv.
Tėvas prito salėje ("Gigantini-
ho") priims savo pusbrolių **Joao
Wojtyla** (ne Wojtyła), ūkinin-
ką, 59 metų amžiaus, kurio tė-
vai emigravo į Braziliją 1914 m.
Jis po Karolio Wojtylos išrinki-
mo popiežium susirašinėjo ir
yra gavęs apaštališkąjį palaimi-
nimą. Visoje apylinkėje yra ži-
nomas, kaip "primo do papa"
(popiežiaus pusbroliis).

Čia gyvena ir kitas pusbroliis
iš motinos pusės. (Atsimenu,
kai daugelis "skeptikų" mėgino
mane pajaukti, kai įtikinėjau,
kad "Wojtyla" yra paprasčiaus-

siai sulenkintas "Vaidila", nes
ir mes patys seniau rašydavom
"Vaidyla". Dabar tikrai nėra
abejonės, kad Sv. Tėvo seneliai
prieš koki šimtą metų nusikėlė
į Krokuvos apylinkes, sulenki-
no savo aiškiai lietuvišką pavar-
dę, išmoko kalbą ir pamiršo sa-
vo lietuvišką kilmę. Tuo tarpu
imigrantas brazilas išlaikė pa-
vardę daug lietuviškesnę, negu
jo giminaitis).

Sv. Tėvas Curityba mieste
buvo lenkų kolonijos svečias.
Tai patvirtino Kuritybos vysk.
Ladislau Biernauskis. Čia 65-
000 lenkų kilmės brazilų atliko
tipiškai lenkišką programą. Vys-
kupas sveikino lenkiškai, jung-
tinis choras giedojo tik lenkiš-
kai, visur plevėsaus lenkų vėlia-
vos, buvo iškabinti Čenstakavos
Dievo Motinos paveiksiai.

Sv. Tėvas aplankė ir šiaurinę
Brazilijos pusę. Pradėjo nuo
Salvador (Bahia), kur pajuto
didelę klimato permainą —
nuolatinius karščius ir begalinį
žmonių skurdą. Ten matė pil-
kus išsekusius veidus, bet kar-
tu patyrė vaikišką šiauriečių
nuotaikingumą, jų entuziazmą
bei nuosirdumą; kurio netrukio
ir vidurinėje bei pietinėje Bra-
zilijos pusėje.

Baigiant

Gaila, negalėjau toliau sekti

Sv. Tėvo kelionės, nes turėjau
išvykti Kanadon. Baigdamas,
jungiu keletą pastabų.
Sv. Tėvas ėjo per skurdžiaus-
ias varguolių lūšneles, apdova-
nodamas juos meilia šypsena ir
tirpindamas ledus jų širdyse.
Skurdūs varguoliai vakar viešai
paskelbė: "Visa 600 šeimų var-
guolių kolonija už jokių milijonų
neparduosime Sv. Tėvo
mums padovanoto apaštališkojo
žiedo. Jis amžinai mums bus
šventa relikvija, išstatyta mūsų
skurdžioje kopytėlėje. Jis pri-
ms ir mūsų ainių ainiams,
kad Sv. Tėvas atvyko iš tolimo-
sios Romos mūsų suraminti, pa-
gosti ir palaiminti. Per jo as-
menį mes pajutome Kristaus
meilę, kurios jau niekas nieka-
da neišraus iš mūsų širdžių. Tai
amžinai jaus ir mūsų būsimos
kartos".

Skurdi, vargana indėnų ainė
vartė rankose iš Sv. Tėvo rankų
gautąjį Rožinį. Reporteris klausė:
"Ka šitas Rožinis tau reiškia?"
"Nežinau, — atsako po-
ašaras, — bet tai Sventojo Tėvo
dovana. Tai brangiausia relikvi-
ja mano gyvenime. Aš išmoksiu
su juo melstis, ir Nossa Senhora
Aparecida laimins mane ir
mano vaikus".

"Būk palaimintas Sventasis
Tėve, — tyliai sako susijaudinu-
si jauna žurnalistė LMF, mažai
tikinti, būk palaimintas, savo
kojomis palietęs tiek daug iš-
kentėjusių ir tokią mylimą mū-
sų švento Pauliaus vardo žemę
Sao Paulo. Mes visą amžių mel-
simės už Vossa Santidade, kad
mums priminei meilę, o mes
jau buvome pamiršę, kad mūsų
gražioji šalis pradžioje buvo va-
dinama Svento Kryžiaus žeme
— Terra da Santa Cruz. Mes,
besivydami technikos pažangą,
jau buvome pamiršę tikėjimą,
viltį ir meilę. Ir visa tai Tu
mums sugrąžinai. Tu mums su-
grąžinai jau prarastą gyvenimo
prasme ir būties dienų džiaugs-
mą. Tegu Dievas atlygina už tą
neapsakomą laimę, kurią nepa-
vargdamas neši per pasaulio ša-
lis ir maloningai teikiesi skleis-
ti sumaterialėjusiam mūsų
mieste".

Menininkai kuria Jo paveik-
lus, muzikai — kantatas ir gies-
mes, poetai jam skiria savo kū-
rinius. Kodėl? — paklausiau
vieną entuziastą. — Kaip tai
kodėl? Jis pagerbė PIRMAJĄ
Brazilijos menininką, poetą, ku-
ris sukūrė didžiausią poemą —
"Mae Santissima de Jesus". Jau
vien tik už palaimintojo Juozo
Anchietos pagerbimą visa bra-
zilių tauta amžinai jo vardą mi-
nės ir bus dėkinga.

Esu įsitikinęs, kad šitie 85
nauji kunigai, kuriuos jis įšven-
tino Riodežaneire, niekada nesi-
vaikys madoje esančių politinių
sambūrių, o bus Kristaus mei-
lės gaivintojai ir tikriausiais
Viešpaties vynuogyno darbinin-
kais, kurių Brazilijoje trūksta.

Etninės spaudos atstovai prie Ontario parlamento rūmų, pasirodę išvykti visos savaitės kelionei po šiaurinę Onta-
rio provincijos dalį. Ekskursija buvo surengta Ontario turizmo ir pramonės ministerijos. Priekyje (už fotografės)
L. Grossmanas ir Ontario Etninės Spaudos Sąjungos pirm. Vl. Mauko

Šiaurės Ontario įdomybės

Kelionė autobusu su etninės spaudos darbuotojais

V. MATULAITIS

S. m. birželio 2 d. Ontario
pramonės ir turizmo ministeris
Larry Grossmanas išlydėjo etni-
nės spaudos atstovus į kelionę
po šiaurinį Ontario. Ekskursija
43-jų spaudos atstovų išvyko
nuo Ontario parlamento rūmų.
Ekskursijai vadovavo V. Mau-
ko, Ontario Etninės Spaudos Są-
jungos pirmininkas, Collin Mc-
Donald, ministerijos tarnauto-
jas, ir kelio vadovas Kirk Dup-
re, OPP. Žurnalistų kelionės iš-
laidas apmokėjo Ontario vyriausy-
bė. Ši spaudos ekskursija bu-
vo suruošta, kad plačios etninės
žmonių grupės būtų supažindin-
tos su Ontario šiaurės gamta,
žmonėmis, galimomis pramo-
goms ir pramone. Iš lietuvių šio-
je ekskursijoje dalyvavo Rita
Rudaitytė ir V. Matulaitis.

Kanados spauda įtaigoja ke-
liones į Floridą, Karibų salas,
Europą, bet pamiršta savo kraš-
tą. Taip daugelis kanadiečių ži-
no tolimus kraštus, bet nėra
matę savo krašto, kur galima
žymiai pigiau, maloniai ir įvai-
riai praleisti atostogas.

Pirmieji žvilgsniai

Išvykome autobusu nuo par-
lamento rūmų vėsoją ir šlapia
rytą. Besikalbėdami su kaimy-
nais, nepajutome, kai sustojome
Fleshertono miestelyje prie
10 kelio kavos iškertų. Autobu-
su važiuodami, negalėjome pa-
stebėti už kelių mylių esančių
vandenų slėnio su graži krio-
kliu iš Eugenijos ežero ir kairiame
slėnio šone iš kalno ištekančios
upės. Žiemos metu čia daug
žmonių atvažiuoja slidinėti.

Vėliau pasiekėme Tobermo-
ry, kuris žemėlapyje yra ant
"dramblio uodegos" galo. Aud-
ringais metų laikais netoli šios
vietos yra nuskenėję apie 15 di-
desnių laivų, kurių vietos yra
žinomos. Iš čia mažesniais laivais
galima apžiūrėti atskiras
vandenys iškilusias uolas-salas,
vadinamas "flowerpots". Susė-
dę į "didžiąją baidarę" "Chi-
Cheemaun", kurioje telpa 600
kelių ir 113 automobilių,
plaukėme į Manitoulin salas,
South Baymouth uostą. Laivui
plaukiant pro gražiai žaliuojan-
čias salas, spėjome pavalgyti
pietis ir pasidžiaugti aplink
skraidančiomis žuvėdromis.

Autobusu nuvykome į West
Bay indėnų kultūrinį centrą,
kur maloniai praleidome laiką
su indėnais, jų vadais, pamatė-
me daug indėnų meno ir po me-
džiiais buvome pavaišinti skania
vakariene. Apie viešėjimą pas
indėnus bus atskirai parašyta
plačiau.

Vakare apsistojome Espanola
miestelyje "Dodge Motor Inn"
viešbutyje nakvynei. Seniau
šioje vietovėje dirbo daug ispa-
nų prie geležinkelio bei medžio

pramonės darbų. Nuo to laiko
likę ispaniški vardai, bet jau
be ispanų. Šią vietovę galima
pasiekti ir be laivo, važiuojant
Sudburio link ir pasukant į va-
karus 17 kelių.

Sault Ste. Marie

Jau 300 metų, kai prancūzų
misijonieriai pastatė pirmą mi-
sijų šventovę. Dabar čia yra per
80.000 gyventojų. Tai sausuo-
si ir vandens kelių kryžkelė,
jungianti Kanadą su JAV sau-
suma (tiltu). Sv. Marijos upė
susisiekia Augštasis (Superior)
ir Hurono ežerai su 21 pėdos
vandens kritimu. Laivų pra-
plaukimui yra pastatyti šliuzai
Kanados ir JAV pusėse (1500
km nuo Montrealio vandens ke-
liu). Šiuo vandens keliu didžiaus-
si prekiniai laivai iš Atlanto pa-
siekia trečdajį Amerikos žemy-
no. Abiejose pusėse prie van-
dens kritimo yra įrengtos stip-
rios elektros jėgainės.

Miesto pakrastyje veikia "Al-
goma" plieno įmonė, kurioje
dirba apie 7.000 darbininkų.
Prie tarptautinio tilto yra didė-
lė "Abitibi" popieriaus įmonė
su 520 darbininkų. Toliau yra
"Algoma Central Railway"
bendrovė su 645 tarnautojais ir
kitos įvairios įmonės. Prie upės
graziai žaliuoja parkai. Miestas
švarus, su daugeliu viešbučių,
restoranų, krautuvų. Daug tu-
ristų lankosi iš Kanados ir JAV,
norėdami pažuvauti bei pame-
džioti gretimuose miškuose ir
žuvinguose ežeruose.

Pasivažinėję ekskursiniu lai-
vu ir apžiūrėję miestą, apsisto-
jome "The Water Tower Inn"
viešbutyje, kur buvome iškil-
mingai priimti miesto burmist-
ro, kitų miesto įmonių vadovų
bei viešbučio savininko su ska-
nia vakariene. Vietos televizijos
stotis žinių metu parodė mūsų
ekskursijos vaizdus.

Sekantį rytą išskubėjome į
Algoma Central Railway stotį,
iš kurios 8 val. ryto traukinys
išsijudė Agawa slėnio link.
Prieš 80 metų atrasta gele-
žies rūda, kiti mineralai ir me-
džio bei prekybos interesai pa-
skatino tiesti šį geležinkelį. Jo
tiesimas buvo labai primityvus
per šį kalnuotą slėnį: naudotasi
tik vežimais, kastuvais ir kūjais.
Planavimas taip pat buvo labai
sunkus, nes nebuvo žemėlapių
nei iš oro vietos nuotraukų.
Darbai truko daugiau kaip 15
metų.

Geležinkelio linija visą laiką
sukiojasi tarp kalnų — kyla į
kalnus, leidžiasi į slėnį ir vėl...
ir vėl... Augščiausiai trauki-
nys pasiekia 1.000 pėdų (1600
pėdų virš jūros lygio). Vaziuoja
labai pamažu.
Už pusvalandžio nuo Sault
Ste. Marie miesto prasideda
grazūs vaizdai. Vingiuodamas
traukinys eina per keletą upių,

todėl vietomis kyla į kalnus, o
vėliau leidžiasi į kitos upės slė-
nį. Bendra geležinkelio kryptis
yra lygiagreti su Superior eže-
ru iki Wawos Hawk Junction
stoties. Gražiausia vieta yra
prie Agawa Canyon stoties, kuri
yra prie Agawos upės, apsupta
augštais kalnais ir žaliuojan-
čiais miškais. Išlipus stotyje, ga-
lima apžiūrėti aplinką, o po
dviejų valandų grįžti į Sault
Ste. Marie kitu traukiniu.

Nuo stoties pietų link, paėjęs
paupiu apie vieną kilometrą,
yra trys gražūs kriokliai. "Nuo-
takos šydas" krinta baltai ir pla-
čiai tiesiog į upę iš augšto kran-
to. Kiti du "Juodieji bebrai"
yra siauresni kriokliai, bet augš-
tesni, krinta laipsniškai tarp
medžių ir uolų į upės papėdę.
Grįždamas į stotį, pastebėjau po
stora pušimi barsukų šeimą, ku-
rios trijų ar keturių narių ku-
lukės kyščiojo iš urvo. Aplinko-
je yra daug juodų meškų, brie-
džių ir kitų miško gyvūnų.

Po dviejų valandų atėjo kitas
traukinys, kuriuo tęsėme kelio-
nės šiaurės link prie vingiuojan-
čių upių bei ežerų, apsuptų miš-
kais ir kalnais.

Wawa

"Wawa" yra laukinė žąsis in-
dėnų kalboje. Jau prieš 300 me-
tų čia buvo kailių prekybos vie-
tovė, o dabar — geležies rūdos
kasyklos, medžio pramonės,
medžioklės, žuvavimo ir turistų
centras netoli Superior ežero su
5.000 gyventojų. Graži, kalnuo-
ta, miškai apaugusi vietovė su
puikiais vaizdais sutraukia daug
turistų, kurie mėgsta pasivaikš-
čioti miškų takais, medžioti ar
žuvauti.

Prie Wawos ant Magpie upės
yra Augštieji kriokliai, kurie
krenta apie 23 metrus žemyn
ir yra 38 m platumo. Jie ypač
graziai atrodo žiemos metu. Ru-
dens ir pavasario metu pra-
skrenda labai daug laukinių ža-
sų. Prie 17 kelio ant karnelio
yra pastatyta plieninė žąsis 8.5
m aukstum, 6.7 m ilgio (nuo
snaipo iki uodegos galo), su iš-
skėstais sparnais — 5.8 m.

S. m. gegužės mėnesį atidary-
ta automatinė lėktuvų navigaci-
jos stotis prie Superior ežero.
Ji užtikrina tikslų automatinį
lėktuvų vairavimą. Stoties inst-
rumantai, gavę iš lėktuvo signa-
lus, automatiškai parodo lėktu-
vo skridimo vietą ir kryptį. Tuo
bidu lėktuvo įgula gali patik-
rinti savo skridimo kryptį bei ją
patikslinti. Tai labai svarbu lėk-
tuvams šioje kalnuotoje aplin-
koje, kai dažnai būna miglos ar
baltos nakties metos. Stoties įren-
gimai kainavo arti milijono do-
lerių. Ji veikia be žmogaus ap-
tarnavimo — visiškai automa-
tiškai. Prie šios stoties nėra nė
vieno būdinčio asmens. DME
(atstumų matavimo instrumen-
tai) sistema yra augštos vertės
lėktuvų kelias iš vakarų Kana-
dos į Montrealį ar Torontą.

Wawoje teko nakvoti puikia-
me "Motor" viešbutyje. Šiame
miestelyje yra daug viešbučių,
restoranų ir krautuvų. Netoli
miestelio yra Helen geležies rū-
dos (37%) kasyklos. Daug gele-
žies iš čia jau išvežta, bet dar
yra dešimtims metų kasti. Gil-
liau atrandami nauji vertingi
rūdų sluogsniai.

Chapleau

Vaziuojant nuo Wawos Chap-
leau link, matosi prie kelio per-
spėjimai apie kanadiškų brie-
džių (moose) pasirodymą. Apie
40 km prieš Chapleau prie ke-
lio stovėjo jaunas briedis bet
greitai pasitraukė į mišką. Ten
juos kandžioja juodosios muse-
lės, dėlto jie iesauna ir atviras vie-
tas, kur vėjas jas nupučia. Šio-
(Nukelta į 7-tą psl.)

LFB savaitė Dainavoje

Jau 24-tą kartą Lietuvių Fron-
to Bičiulių sąjūdis šiame kon-
tinento rengia studijų ir poilsio
savaitę. Ji bus rugpjūčio 10-17
d.d. Dainavoje, Manchester,
Mich.

Tiek studijinė, tiek atostogi-
nė-pramoginė programa bus
įvairi. Atostogautojų laukia la-
bai aktuali paskaita "Sovietų
veikla tautinėse grupėse JAV-
se". Prelegentas Emil Sveilis iš
Filadelfijos yra latvių tautybės
United Press International ko-
respondentas, buvęs Maskvoje ir
Leningrade tos agentūros atsto-
vu, sovietų valdžios išvartas,
plačiai susipažinęs su jų subver-
sine veikla šiame krašte. Dr.
Adolfas Damušis, vienas lietu-
vių rezistencijos prieš okupan-
tus vadu, išstudijavęs ką tik nau-
jai spaudoje pasirodžiusius do-
kumentus, išleistas knygas, at-
siminimus, kalbės tema "Lieu-
tuvos valstybingumo idėja nacių
dokumentų šviesoje".

JAV LB veikėjai: krašto val-
dybos pirm. Vytautas Kutkus,
kultūros tarybos pirm. Ingrida
Bublienė, Klevelando apylinkės
ilgametis pirm. Jurgis Malskis,
krašto valdybos socialinių rei-
kalų vadovas dr. Antanas But-
kus ir prof. dr. Vytautas Bie-
liauskas yra pakviesti pasisakyti
aktualiais LB klausimais.

Numatytos svarstybos "Lieu-
tavių katalikų jaunimo įnašas į
lietuvių išeivijos veiklą". Šią temą
nagrinės jau čia mokslus baigęs
jaunimas: Daina Kojelytė, dr.
Saulius Girmius, Linas Kojelis ir
kiti.

Apolinaras Bagdonas, visuo-
menininkas, žurnalistas, poetas,
minint 200 metų K. Donelaičio
mirties sukaktį, kalbės apie mū-
sų didįjį kūrėją.

Lietuvių Fronto bičiuliai savo

organizacinius reikalus aptars

atskiruose posėdžiuose.

Iš stovyklos pramoginių die-

ntvarkės punktų išskirti: su-

sipažinimo vakaras, iškilminga

vakarienė prie ežero su šokiais,

dainomis, stovyklos humoro

laikraštis ir, aišku, užbaigiamas

koncertas rugpjūčio 16, šeš-

tadienį, didžiojoje Dainavos sa-

lėje su jauna, kylančia dainos,
šokio ir scenos menininke Vita
Polikaityte iš Los Angeles, rašy-
tojais Aloyzu Baronu ir Anatoli-
ju Kairiu iš Čikagos.

Jaunoji sol. V. Polikaitytė, tu-
rinti vos 20 metų, ateina į meno
pasaulį rimtai pasiročiusi. Ji
studijuoja muziką ir lavina bal-
są Kalifornijos universitete Los
Angeles. Ten dainuoja moterų
chore, dalyvavo "Opera West,
Inc.", G. Verdi "Traviatos" ir
Los Angeles lietuvių operos an-
samblio "Galandos" pastatymo-
se. Priklausė LA lietuvių mer-
gaičių "Agonėlių" sekstetui.
1979 m. dalyvavo PL Jaunimo
Kongreso talentų vakare Vokie-
tijoje. Yra viena iš pagrindinių
veikėjų "Viva Europa" pastaty-
muose. Jaunoji menininkė dai-
nuoja, šoka bei moko šokius
"Spindulio" šokių grupėje, mo-
kytojauja LA lituanistinėje mo-
kykloje, aktyviai veikia su stu-
dentais ateitininkais, gieda su
Kazimiero parapijos chore.

LFB poilsio ir studijų savai-
tės koncerte sol. V. Polikaitytė
atliks V. Bložės, J. Gaizausko, L.
Silelio, A. Alekso, St. Simkaus,
K. Kavecko, B. Marcello, F.
Schuberto, B. Budriūno, G. Gu-
dauskienės, O. Metrikenės, B.
Dvarionio ir I. Stepanausko kū-
rinys. Jai akompanuos jos pus-
broliis Vitas Neverauskas, Det-
roitio Dievo Apaizdos parapijos
vargonininkas.

Studijų ir poilsio savaitę or-
ganizuoja LFB centro valdyba:
pirm. inž. Juozas Ardyas, Juozas
Mikonis, dr. Rimas Šliažas, Jo-
nas Vasaris, Vacys Rociūnas,
Vincas Akelaitis ir Albertas Su-
šinskas.

Stovyklon kviečiami visi. Iš
anksto prašoma registruotis,
skambinant Juozui Mikoniui tel.
(216) 531-2190 ar rašant: 24526
Chardin Rd., Richmond Hts.,
Ohio 44143.

V. R.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir ap-
traukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

HOUSE OF COMMONS

PASIRUOSIMAS KANADOS DALYVAVIMUI MADRIDO KONFERENCIJOJE

Proga kanadiečiams įsijungti į
vyriausybės darbą

Kanadiečiai yra labai susirūpinę tarptautiniu sau-
gumu, žmogaus teisėmis, tautų bendradarbiavimu. Jiems
ypač rūpi Europos saugumas dėl gausių Kanados ryšių
su ja.

Šį rudenį Kanada dalyvaus tarptautinėje konferen-
cijoje Madride, kur bus peržiūrima dabartinė saugumo
ir bendradarbiavimo būklė Europoje.

Pasiruošti Madrido konferencijai Kanados parla-
mentas sudarė Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo
Konferencijos pakomitę. Jo tikslas — susipažinti su
kanadiečių nuomonėmis, paruošti pranešimą parlamen-
tui dar prieš Madrido konferencijos pradžią.

Pakomitečio nariai tiki, kad tai bus gera proga
kanadiečiams įsijungti į savo vyriausybės darbą. Tai
turėtų sudominti daugelį, ypač tuos, kurie yra susirū-
pinę Europos saugumu bei nusiginklavimu, žmogaus
teisėmis R. Europoje, prekyba, mokslinė informacija,
ryšiais su giminėmis R. Europoje, kultūrinių apraiškų
bei žinių pasikeitimu.

Pakomitečio nariai kviečia atsiųsti savo pareiški-
mus visus, susidomėjusius Madrido posėdžiais. Tie trum-
pi pranešimai turi liesti du pagrindinius klausimus. Ko-
kių tikslų Kanada turėtų siekti Madride nusiginklavimo,
žmogaus teisų, ekonominių santykių ir ryšių su žmo-
nėmis reikaluose? Ar pakankamai gerai lig šiol buvo
įgyvendintos Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo
Konferencijos 1975 m. Helsinkyje pasirašytas baigini-
nis aktas?

Apsisprendimas atsiųsti savo pageidavimus pako-
mitečiui turi būti praneštas pakomitečio raštininkui iki
1980 m. rugpjūčio 30, šeštadienio, o patys pageidavimai
turi būti gauti ne vėliau kaip 1980 m. rugsėjo 15, pir-

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PALAIDOJO PELENUS

Kaunui priklausiančiose Petrašiūnų kapinėse birželio 27 d. palaidota urna su Niujorke mirusio rašytojo bei žurnalisto Juozo Petrėno-Petro Tarulio pelenais. "Gimtojo Krašto" pranešimu, urna su velionies pelenais buvo pašarvota Lietuvos Rašytojų Sąjungos Kauno skyriaus rūmose. Petrašiūnų kapinėse kalbėjo Rašytojų Sąjungos Kauno skyriaus sekret. V. Martinkus, buvęs velionies jaunystės dienų bičiulis A. Šimenas, žurnalistas V. Kazakevičius ir Gimtojo Krašto" red. V. Reimeris, kuris taipgi yra ir "Tėviškės" draugijos valdybos prezidento narys. Jie aptarė velionies gyvenimo bei kūrybos kelią, jo likimą išeivijoje. Esą savo pelenų pervedimo į Lietuvą pageidavo pats velionis. "Gimtojo Krašto" 26 ir 27 numeruose V. Kazakevičius paskelbė rašinį "Čia esu kas vienišas. . .", kuriame Juozas Petrėnas nagrinėjamas laiškuose ir darbuose. V. Kazakevičius kalba apie susitikimus su J. Petrėnu, turėtą susirašinėjimą, cituoja kaikiurių laiškų ištraukas.

PARODA "SPORTILA-80"

Taip pavadinta pašto ženklų paroda, skirta Maskvos olimpiadai, buvo surengta Vilniuje. Vertintojų komisija tris aukso medalius paskyrė ženklių rinkiniams: vilniečio J. Sapiros — "Nuostabos sporto pasaulis", vilniečio V. Vysniausko — "Planetos krepšinis" ir kauniečio R. Dargučio — "Nuo Atėnų iki Maskvos". Sidabro medaliai išeiti penkiems pašto ženklų rinkėjams, bronzos — dešimčiai. Sąjunginėje sportinės filatelijos parodoje olimpiados dienomis Maskvoje ir Taline buvo pakviesti dalyvauti trys vilniečiai filatelistai — V. Vysniauskas, J. Sapira ir A. Šiaušėnas.

PIRMIEJI KOMUNISTAI

Mūsų spaudoje jau ne kartą buvo keltas klausimas, kiek nepriklausoma Lietuva turėjo komunistų, kai ji okupavo Raudonosios Armijos daliniai ir su jų pagalba įvedė sovietinę santvarką. Šiuo klausimu įdomių duomenų pateikia "Valstiečių Laikraštis" birželio 24 d. laidoje ir Vlado Taurinso rašinys "Tiesoje", paskelbtas balandžio 25 d. Abu rašiniai susieti su kompartijos legalizavimo 40 metų sukaktimi. "Valstiečių Laikraštis" duomenimis, nepriklausomos Lietuvos vyriausybės įsakymu nuo 1939 m. spalio 11 d. iki 1940 m. birželio 16 d. buvo suimta daugiau kaip 1350 komunistų. Kai komunistų partija oficialiai buvo legalizuota 1940 birželio 25 d., pasak "Valstiečių Laikraščio", "1500 kovose užgrūdintų komunistų paliko pogrindį". Pagal šiuos duomenis, atskaitčius sumintus komunistus, išeitų, kad laisvų tebuvo apie 150. Šiek tiek duosnės "Tiesoje" yra kompartijos veteranas V. Turauskas: "Birželio 25 d. buvo pasirašytas įsakymas legalizuoti Lietuvos Komunistų partiją. Sekančią dieną kauniečiai jau skaitė LKP CK organą — "Tiesos" laikraštį. Partijos vardu LKP CK pabrėžė, kad partija nestos pusiauokelėje ir ves Lietuvos liaudį į galutinę pergalę. Iš pogrindžio išėjo apie 2200 komunistų. . . " Toliau teigiama, kad birželio 28 d. buvo legalizuotas Lietuvos komjaunimas, turėjęs daugiau kaip tūkstantį narių. Taigi, tu Maskvai ištikimai tarnaujanti "Laudies vady" geriausių atvejų tebuvo trys tūkstantai iš mažiaud trijų milijonų Lietuvos gyventojų. Lietuvos jungimą į Sovietų Sąjungą jiems pavyko inscenuoti tik Raudonosios Armijos dėka.

20.000 DIPLOMU

Vilniaus pedagoginis institutas buvo įsteigtas ir darba pradėjo 1944 m. rudenį su mažiaud pusimčiuo studentų. Pirmoji laida turėjo tik 11 diplomantų. Per 35-rius metus institutas paruošė 20.000 kvalifikuotų mokytojų vidurinėms mokykloms. Kaip jau įprasta tokiais atvejais, tas sukaktas 20.000-tasis diplomats buvo išeitęs fizikos ir matematikos fakulteto absolventui Tadiui Gričiui. Mat, jis yra to fakulteto komjaunimo sekretorius, Lenino stipendininkas. Šiemetinė instituto laida turi daugiau kaip 700 diplomatus. Institutas dabar mokosi apie 4.000 studentų, mažiaud toks pat skaičius studijuoja neakivaizdinii būdu. Dėstytojų eilėse yra 19 mokslo daktarų ir profesorių, apie 200 docentų ir mokslo kandidatų. Teigiama, kad pradinis 6 komjaunuolių skaičius dabar jau peržengė 4.000, o komunistų esama apie pustrėčio simto.

"BEK, BEK, ŽIRGELI"

Niūronyse, Anykščių rajone, yra įsteigtas Arklio muzėjus. Birželio 22 d. čia trečią kartą buvo surengta etnografinio pobūdžio šventė "Bek, bek žirgeli". Iš Arklio muzėjaus kiemo išardėdė senas vežimas su jame sėdintiu basu berniuku, dainuojančiu: "Ak vija, pinavija, ir pražudo kaip lėlani". Šis epizodas simboliavo žąsis ganantį plemenį Jono Biiliūno apsakyme "Jonukas". Nuo kalno pasileidę i dailius vežimus įkinkyti ristiūnai su geriausias Anykščių rajono žemdirbiais, rankose laikiniais ažuolų lapų vainikus. Jais buvo papuoštas muzėjumi paverstas Jono Biiliūno namas Niūronyse. Šventėje koncertą surengė etnografinis Lietuvos žemės ūkio akademijos ansamblis. Buvo inscenuota Niūronių vyru naktinėje prie liepsnojančio lauro

su skambiomis dainomis ir pasakioimais apie arklius bei žirgus. Siemetinė šventė pirmą kartą papildė humoristinės lenktynės tarp A. Sniečkaus kolchozo žirgo Bėrio, motociklo "Voschod" ir automobilio "Niva".

SUSIRŪPINO GIRTUOKLIAMS

Vilniuje birželio 27 d. įvyko išplėstinis auščiausiojo teismo posėdis, vadovaujamas jo pirm. J. Misiūno. Posėdin buvo pakviesti rajonų bei miestų liaudies teismų pirmininkai, administracinių organų atstovai. Pranešimą apie kovos prieš girtavimą baudžiamųjų įstatymų taikymo praktiką liaudies teismuose padarė auščiausiojo teismo narys A. Bataitis. Priimtas nutarimas įpareigoja liaudies teismus efektyviau kovoti su girtavimu. Posėdyje dalyvavo net ir pats teisingumo "ministeris" P. Kūras su sovietinamos Lietuvos prokuroru A. Kairėliu.

NAUJI VOKAI

Sovietų Sąjungos ryšių ministerija kasmet išleidžia kelis šimtus suvernyrinių pašto vokų su įvairių miestų bei asmenų piešiniais. Kartais jie paliečia ir okupuotą Lietuvą. Prieš pat olimpinės žaidynes jai buvo skirti trys vokai: viename yra nupieštas Kaune pastatytas paminklas sovietų kariams, antrame — dail. A. Žmuidznavičius, trečiame — rašytoja G. Petkevičaitė-Bitė.

NAFTOS GAMINIAI

Pirmuosius naftos gaminius pradėjo tiekti jos perdirbimo įmonė Mažeikiuose — mazutą, dizelinį kurą ir benzina. Dirba tik dalis įmonės, o jos gamybinis kompleksas su sandėliais užima 500 hektarų plotą. Pasielkus projektinį pajėgumą, ši įmonė Lietuvą aprūpins visais jai reikalingais naftos gaminiais. Spaudoje džiaugiamasi, kad tada pustrėčio karto sumažės tų gaminių pristatymo išlaidos.

PRISIMINĖ GENEROLA

Matyt, dėl sovietinės okupacijos keturiasdešimtmečio kompartija staidga prisiminė 1965 m. kovo 3 d. Kaune mirusį gen. Vincą Vitkauską. Lemtingaisiais pirmosios sovietinės okupacijos metais jis pasirinko tarnybą Maskvai. Birželio 13 d. II-ji vidurinė mokykla Vilkauskijoje buvo suteiktas gen. V. Vitkausko vardas. Savo pasakytose kalboje Vilkauskio rajono kompartijos komiteto I sekret. V. Kurnis išdėstė: "Buržuazijos valdymo metais jis rėmė antisovietinių revoliucinių jėgų veiksmus. Lemiamais 1940 metais V. Vitkauskas daug prisidėjo, kad kariuomenė eitų įsien su darbo žmoniems. . . " ("Gimtasias Kraštas" nr. 25). Kalbėtojų eilėse taipgi buvo tos vidurinės mokyklos direktorius S. Rogovas, buvęs politrukas atsargos gen. mjr. J. Macijauskas, atsiminimai pasidalijusi velionies dukra E. Matulionienė, kurią su jos motina gen. V. Vitkauskas, pabėgdamas Maskvon sovietų-nacių karo pradžioje, buvo palikęs Kaune be jokios globos. Dabargi įsakoma prikaliti pamininę lentelę prie gen. V. Vitkausko namo Kauno Aleksoje, sukurti dokumentinį filmą apie jo gyvenimą ir veiklą.

SVEČIAI IŠ JAV

Sovietinės okupacijos keturiasdešimtmetį miniočioje Lietuvoje birželio 15-24 d.d. lankėsi 25 JAV lietuvių grupė, vadovaujama bostoniečio chemijos inž. Donato Šato. Ji sudarė technikos sričių žmonės, pora gydytojų ir pora pedagogų. Tai jau trečioji tokios inž. D. Šato suorganizuotos grupės viešnagė, kurion ją vėl pakvietė "Tėviškės" draugija. Platesnii informaciją pateikia "Gimtojo Krašto" liepos 3 d. laidoje paskelbtii pasikalbėjimai su grupės vadovu inž. D. Šatu, pedagoge Rūta Paupeirne ir Nevados universiteto medicinos prof. Algiiu Matulioniu. Iš jų sužinojome, kad šiai grupei teko lankytis Lietuvos miestų statybos projektavimo institute, Mokslių Akademijoje, Vilniaus universitete, stebėti Justino Marcinkevičiaus "Mažvydo", Balio Sruogos "Kazimiero Sapiegos" ir "Milžino pauksmės" spektaklius Vilniaus dramos teatre, išgirsti Vilniaus universiteto etnografinio ansamblio koncertą Rumšikėse, kur yra įsteigtas Lietuvos liaudies buities muzėjus. Be to, lankytasi Kaune, Palangoje, Druskininkuose, Trakuose. Iš parašu po septyniomis nuotraukomis paaiskėja, kad ekskursijoje taipgi dalyvavo: V. Gruzdis (ar Gruzdys), V. Sinkus, V. Tamošaitis, R. Keliuotis, M. Mickuvienė, S. Satienė, V. Gureckienė, V. Kučas, E. Kulikauskas, A. Paluius, V. R. Paupeiras, V. Vebraitė, Dž. Gustas ir K. Almenas. "Inturisto" palydove buvo N. Grigaliūnienė. Atsisveikinimo vakarą surengė "Tėviškės" draugija. Apie šį susitikimą rašoma: "Jame dalyvavo Lietuvos TSR užsienio reikalų ministras V. Zenkevičius, Mokslių Akademijos viceprezidentas A. Zukauskas, "Tėviškės" draugijos pirmininkas P. Petronis, "Gimtojo Krašto" redaktorius V. Reimeris ir kiti. Vakaro metu buvo pasidalyta mintimis apie kultūrinį ir mokslinį-techninį užsienio lietuvių bendradarbiavimą su tėvy žeme, kalbėta apie šio bendradarbiavimo perspektyvas, pažymėtas svarbus visame pasaulyje taikos išsaugojimo reikšmas". Kadangi taiką šiuo metu žlungdo Sovietų Sąjunga savo invazija į Afganistaną, aiškiai matyti, kad nebuvo išsiversta be propagandos. V. Kst.

KLJS Vakary Kanados

stovykla

Kur:
**Oak Point,
Manitoba**
(netoli Winnipeg)

Kada: rugpjūčio 17 - 24 dienomis

Kam: visam lietuvių jaunimui (ir vaikams)

Kaina: \$70.00 (\$20.00 įmokėti)

REGISTRUOTIS dar galima šiuo adresu:
122 Ferguson Ave., Whitby, Ontario L1N 2X6
Telefonas 1-416-242-4689
(Grazina Ignaitytė, po 6 valandos vakaro)

A+ A

JUZEI NAVICKIENEI

mirus,

jos vyrą šaulį PETRĄ nuoširdžiai užjaučiame —

DLK Algirdo šaulių

kuopos valdyba

Mirusieji tautiečiai

Kada pirmieji lietuviai ateiviai įsikūrė Kanados Britų Kolumbijoje, tikslios datos nepavyko man nustatyti. Negausūs lietuviai ateiviai įsikūrė šio šimtmečio pradžioje Van Kuverio saloje. Jie čia atsikraustė iš JAV. Daugiau lietuvių atvyko į šį kraštą 1926-1928 m. ir po II D. karo ir įsikūrė dažniausiai įvairiose krašto vietovėse, kur kam pasisekė gauti pastovesnį darbą bei susirasti gyvenimo šaltinį. Gyventojų surašymo duomenimis, 1967 m. Britų Kolumbijoje lietuviams užsirašė 726 asmenys. Nors kas metai po kelis tautiečius į čia persikelia gyventi iš kitų provincijų, bet jie nebeužpildo išmirstančių ir "išstipstančiųjų" skaičiaus. Čia pateikiu palaidotų tautiečių sąrašą pagal vietoves.

Vancouver, B.C.

Abraitienė Izabelė
Baronienė Kotryna
Bareišienė Ona
Bielskis Liudas
Binkis Juozas
Bukauskas Vladas
Bulvonas
Burokas Kazys
Burkioienė Kotryna
Česniūnas Jurgis
Daraškevičius Antanas
Diakas Vytautas
Dieškus Jurgis
Dudėnas Jonas
Diršliokas Vladas
Durneika Antanas
Gulbinas Juozas
Ivanauskas Aleksas
Janeliūnas Augustinas
Jukonis Jonas
Juozienė Ona
Karpavičius Antanas
Karpavičienė Rožė
Kazlauskas Aleksas
Kazlauskienė Ona
Kirkgalvis Jurgis

Victoria, B.C.

Binkis Jonas
Binkienė Magdalena
Biveinis Pranas
Boris Adolfas
Rabneris Rudolfas
Kulikauskas Kostas
Krikščionas Jonas
Kulišius Steponas
Lukas-Lukauskas Kazys
Mačiulaitis Antanina
Matusaitis Petras
Milašius Albertas
Milevičius Kostas
Minaita Kazys
Miniata Mykolas
Mikšys Jonas
Mikolajūnas Povilas
Meškauskas Vilhelmas
Naujokas Jurgis
Pažėrienė Ona
Pažėra

"TALKOS" KREDITO KOOPERATYVAS jieško MOTERS TARNAUTOJOS

raštinėje dirbti, mokančios lietuvių ir anglų kalbas.
Kreiptis: "TALKA" (Hamilton) CREDIT UNION Ltd.
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarimavimas. Kapitalas — virš \$14,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.Č.) 4%
santūpas 10%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 10%
rem. pensijų fondo 10½%
IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 13%
asmenines paskolas 14%

Hamilton, Ontario

KANADOS SAULIŲ MOTERŲ rengiama metinė gegužinė įvyks rugpjūčio 17 d. Hamiltono mediotojų ir žūklautojų klubo šauklyje. Bus įvairi programa, atsilankę nesigaišėsite. Saulės laukia visų iš arti ir toli. Ad.

St. Catharines, Ont.

KELI KATARINIECIAI liepos 14 d. nuvyko Amerikos pusen dalyvauti dr. Denis ir Audronės Mažeikių naujai įsigytos rezidencijos ikurtuvėse Dr. D. Mažeika 4 metus išbuvo Vokietijoje Amerikos armijos gydytoju ir išgijo majoro laipsnį. Sugrįžę A. D. Mažeikos kurį laiką gyveno Audronės tėvų, žinomų Buffalo lietuvių veikėjų A. R. Masiulionių, namuose, bet vėliau nusipirko puikią ir erdvią rezidenciją netoli Baltavijos miesto, kur jis dirba kaip akių gydytojas. Namas yra labai gražioje vietoje, jau skoningai įrengtas su įdomiais baldais bei meniniais kūriniiais. Svečių tarpe matėsi keli lietuviai profesoriai, dėstą Buffalo universitete. Buvo ir lietuviško dailiojo žodžio meistrė Izabelė Žmuidziniene su vyru iš Ročesterio. Mažiausias svečias — Audronės brolio Vyto naujagimė dukrelė su savo mama. Iš Toronto atvyko ponios Masiulionienės brolis Valickas su žmona. Buvo daug svečių ir iš kitų vietovių, bet daugiausia draugai iš Buffalo miesto. Be nuoširdžių linkėjimų, sugiedotų "Ilgiausių metų", A. D. Mažeikos gavo ir gražių dovanų. S. Šetkus įteikė savo tapytą didelį lietuvišką paveikslą, vaizduojantį tris lietuvių tės grėbėjas, grįžtančius iš laukų.

Kaip seniau, taip ir dabar Audronė ir Denis Mažeikos stiprins gerai veikiančios, bet nedidelės lietuvių bendruomenės jėgas Buffalo mieste. Linkime jiems gražiausios ir laimlingiausios ateities! Kor.

Sudbury, Ontario

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame mielom rengėjom už malonią staigmeną mūsų 35 metų vedybų sukakties proga. Didžiausia padėka priklauso Audronei Albrechtienėi, Birutei Stankienei, Danguolei Rotkieniėi, Salomėjai Poderienei, taip pat ir rengėjų vyrams, kurie padėjo savo žmonoms: Ferdinandui Albrechtiui, Justinui Stankiui, Erikui Rotkiui. Ačiū Daniui Albrechtiui, aptarnavusiam svečius prie baro, nepagalėjėjusiam savo laiko. Didžiai dėkingi esame atvykusiems draugams: Adolfui Vanagui, Stasiui ir Marytei Jokūbaičiams, Stasiui Jagėlai, Lionei Venclovaičienei, Juozui Venclovaičiui, Zitai Griškonytei iš Toronto, Viktorui ir Viktorijai Staškūnams iš Mississaugos, pusbroliui Vytautui ir Elvyrai Tripionams iš Hamiltono.

Didelis ačiū torontiečiui Jeronimui Jakelajui už užprašytą mūsų intencija Mišias, jas sekančią dieną atlaikusiam kun. A. Sabui, Danguolei Rotkieniėi, papuošusiai altorių ir sugiedojusiai "Ave Maria". Už pasakytas kalbas ir pareiktus linkėjimus dėkojame: S. Jokūbaičiui, KLB apylinkės pirm. Juozui Bataičiui, šaulių pirm. Antanui Juozapavičiui, Juozui Kruciui ir kun. A. Sabui. Labai dėkingi esame pagerbtuvių dalyviams, kurių eilėse buvo sudburirškiai: Aldona Barkauskienė iš Suvalkių trikampio, A. M. Mikštai, A. P. Mažaičiai, J. N. Paulaičiai, J. M. Valiukai, A. J. Gataučiai, L. Griškonys, M. Lapenienė, M. R. Kupriai su dukrele, A. J. Naudžiūnai, J. M. Martišiai, P. E. Juteliai, V. Lumbis, V. Bružas, A. Milčius, dr. L. S. Rudžiai, P. B. Visockai, G. Mažaitytė-Wade, V. L. Juškai, K. Rimas, L. Labucienė, A. J. Vilius, Angela Kruci, J. S. Petrėnai ir A. L. Baltučiai.

Dėkojame visiems, prisidėjusiems prie dovanos, bet negalėjusiems lyvauti: O. K. Poderiams, E. S. Tolvašams, M. J. Kriaučeliūnams, M. P. Venckams, A. Braškiui, S. P. Semėjams, P. Liutkui, A. S. Wilde, M. J. Glizickams, J. J. Pranckams, Vilijai ir B. Tassone, R. Češkauskui, K. M. Ramonams, G. M. Remekiams, V. O. Stapišiams, P. Gustui.

Visiems didelis ačiū už tokį gražų vakarą ir už parodytą nuoširdumą, o mūsų gerbiamam menininkui Ferdinandui Albrechtiui — už labai gražią iš medžio išdrožtą Vyty, kurį jau ne pirmas puošia lietuvių namus. Sudburis gali didžiulis, turėdamas tokį gabų menininką.

Sužadinti ir nustebinai Jūsų nuodumu, liekame Jums visiems dėkingi — Zigmas ir Jadvyga Labuckai

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

HELSEINKIO KOMITETO POSĖDZIUSOE Čikagoje birželio 26 d. dalyvavo Valstybės departamento pareigūnai: JAV delegacijos Madrido konferencijai pirm. dr. M. Kampelman, Sp. Oliver, Meg Donovan, Susan Peterson ir Susie Tocker. Savo pageidavimus galėjo pareikšti lietuvių, latvių, ukrainiečių, serbų, žydų, lenkų bei kitų tautybių atstovai. Pošėdžiuse patirta, kad paruošimieji darbai Madride prasidės rugsėjo 6 d., o pati konferencija — lapkričio 11 d. Sie posėdžiai bus uždari. Pagrindinių klausimų svarstymas numatomas 1981 m. sausio-vasario mėnesiais. Į JAV delegaciją bus įjungta 20-25 visuomenės atstovai. Čikagoj vykusiose diskusijose lietuviai pageidavo, kad Madride būtų keliamas ne tik žmogaus, bet ir tautos teisių klausimas. Neužmirštini taip pat ir šeimų su jungimo reikalai, spaudos neįsileidimas į Sovietų Sąjungą, ten vykstantį Helsinkio grupių narių teismai. Jie turėtų būti atviri, priemiami užsienio laikraščių korespondentams.

ATEITININKŲ STOVYKLA JAUNIMUI įvyks rugpjūčio 17-30 d.d. Neringos stovyklavietėje Vermonte. Jos metu bus paminėta ateitininkijos septyniadesimtmečio sukaktis. Stovyklai vadovaus MAS centro valdybos pirm. A. Zygas, pianistė D. Sakaitė, dr. B. Tutinaitė, V. Cyvas, inž. P. Tutinas ir kun. R. Sakalys, OFM. Jiems talkins — R. Ivaškaitė, D. Mališka ir M. Sungaila. Registracijos prašoma: pas P. Tutiną, 223 Lincoln Ave., Brooklyn, NY 11208 (tel. 212-647-1406) arba pas R. Razgaitienę, 304 Bayville Rd., Lattington, NY 11560 (tel. 516-671-7975).

AMERIKOS LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ FEDERACIJA savo 45-tąjį suvažiavimą rengia spalio 17-19 d.d. Detroite. Numatoma turėti svarstybas jaunimui, meno parodą, eilę paskaitų ir koncertą. ALRK Federacija sekančiais metais švęs deimantinę savo veiklos sukaktį.

"PHILADELPHIA EVENING BULLETIN" dienraštis birželio 16 d. paskelbė savo redakcijos narės Paulos Herbut rašinį "Liūdnia dėl Lietuvos užėmimo". Ji supažindina skaitytojus su prieš 40 metų prasidėjusia Lietuvos tragedija sovietinėje vergijoje. Kartu duodama žinių ir apie Filadelfijos lietuvių. Jos ilustruotos lietuvių kunigų — K. Širvačio ir K. Sakalausko nuotraukomis.

PAULINA IVINSKIENE, velionies prof. dr. Zenono Ivinskio našlė, pirmą kartą atvyko į JAV, kai Čikagoje buvo surengta tautinių šokių šventė. Ji susipažino su Čikagos lietuvių institucijomis, aplankė gimines. Iš Čikagos išvyko į Bostoną, Putnamą ir Niujorką.

Brazilija

A. A. PREL. ALEKSANDRO ARMIMO PALAIKAI penktųjų mirties metinių proga birželio 8 d.d. iš Mau miesto kapinių buvo perkelti į naująją jo paties pastatytą Nekalto Pradidėjimo šventovę šame mieste. Iniciatyvos ėmėsi dabartinis tos parpijos klebonas kan. Belisario Elias de Souza, didelis velionies gerbėjas. Sutvarkyti palaikų perkėlimo iš Sveikatos buvo atvykęs velionies brolis kun. Albinas Arminas. Didžiulė šventovė, pilna parapijiečių, laukė su grįžtančią savo mėsionjor, kuris čia gyveno ir darbovisi 21 metus. Prieš šventovę esanti aikštė yra pavadinta prel. A. Armino vardu. Joje velionies palaikų laukė daugiausia lietuviai, kurių eilėse buvo Brazilijos LB krašto valdybos pirm. J. Tatarūnas, Brazilijos Lietuvių Sąjungos pirm. J. Antanaitis, Sv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. Šeškevičius, Maldos Apaštalinimo Moterų Draugijos atstovė O. Masienė ir Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Pr. Gavėnas. Į šventovę nešama karstą palaidėjo paties prelato įsteigtas dūdų orkestras, pamaldų metu giedoją su suorganizuotos choras. Mišias koncelebravo kun. A. Arminas su kun. Pr. Gavėnu ir kitais kunigais. Klebonas kan. B. E. de Souza pasakė pamokslą, išryškindamas a. a. prel. A. Armino nuopelnus šiai brazilų parapijai. Jo pastangomis išaugo graži šventovė, buvo pastatyta klebonija, įsteigta slaugių mokykla. Velionies palaikai buvo įmūryti krikščylos sienoje įrengtoje kriptoje. Marmoringe lentoje įrašytas jo vardas ir pavardė, gimimo ir mirties datos: 1908.XII.2 — 1975.VI.6. Savo žemišką kelią a. a. Arminas pradėjo Lietuvoje, užbaigė Brazilijoje.

LITUANIKOS STOVYKLAVIETES sklypų savininkų susirinkimas įvyko birželio 1 d. Balsavimo būdu buvo išrinkta vieta maudymosi baseinui. Buvo nutarta visus pranešimus Lituanikos reikalais skelbti "Mūsų Lietuvoje" ir nesutrinti atskirtų laiškų jos nariams. Birželio 29 d. Brazilijos Lietuvių Bendruomenė Lituanikoje surengė smagias Jonines.

Australija

ADELAIDES KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJA, vadovaujama pirm. T. Gasiūnienės, organizuoja metinius humor nuspalyvintus "Šiupinius". Siemetinio programą paruošė ir jai vadovavo Viktoras Baltutis. Tai buvo jau dvidešimtas "Šiupinys", kuriame grupė aktorių skaitė A. Gustaičio, P. Andriūšo, A. Saliiū, S. Santvaro, J. Aisčio B. Brazdžio kūrinius. Dainavo sol. M. Pe-

čiulienė, "Nemuno dukros" — A. Urnevičienė, B. Budrienė ir S. Pusdešienė. "Šiupinio" programa užbaigta vienaeksmiu P. Pusdešio vaidinimu "Sakny beieškant", žiūrovus nukėlusiu į 2000-tuosius metus, kai Australija jau yra valdoma kiniečių ir kai jaunimas nori susipažinti su savo šeimų praeitimi.

ALB BRISBANES APYLINKĖ metinį savo narių susirinkimą turėjo birželio 15 d. Lietuvių Namuose. Pradžiusiu metu veiklos apžvalga padarė pirm. K. Bagdonas, sekret. V. Musteikis ir įžd. E. Bartonas. Naujon valdybon išrinktieji asmenys pareigomis pasiskirstė birželio 22 d. posėdyje: pirm. — K. Bagdonas, vicepirm. — P. Zabukas, sekret. — P. Kviecinškas, įžd. — E. Bartonas, narys jaunimo reikalams — K. Genys, nariai parengimams — V. Musteikis ir B. Zygenė.

KUN. JUOZAS PETRAUSKAS vadovauja australų parapijai East Thornbury. Sv. Petro ir Pauliaus šventės išvakarėse jis atšventė sidabrinę savo kunigystės sukaktį. Koncelebracinės sukaktuvinko Mišiose dalyvavo kun. Pr. Vaseris. Pamokslą pasakė vysk. J. O'Connell. Po pamaldų buvo surengtos vaišės. Jų metu paaiškėjo, kad kun. J. Petrausko kunigystės sukaktis sutampa su šios parapijos įsteigimu prieš 25 metus.

Britanija

LIETUVISKUS VASAROS SOKIUS Wolverhamptone birželio 21 d. surengė "Vienybės" grupė, vadovaujama G. Ivanauskienės. Į šį jaunimo renginį atvyko apie 250 svečių, ne tik vietinių, bet ir iš tolimesnių vietovių. Jaunimo komiteto pirm. J. Podvoiskis vakarą pradėjo sveikinimo žodžiu. Lietuviškai ausiai malonių melodijų pagrjo iš Londono atvykę akordeonistai su savo vadovu E. Šovė. Dainavo vietinė "Vienybės" grupė, deklamavo M. Randžiliauskienė. Gražaus humoro pažėrė trys "sesučiųs" — R. J. Podvoiskis, P. Bernatavičius ir J. Juodželskis. Tautinius šokus šoko Glousterio ir Stroudo "Baltija", Londono "Zaibas" ir Wolverhamptono "Vienybė". Programą vaizdajuostėn įrašė K. Steponavičius ir J. Podvoiskis.

SAVAITRASTIS "EUROPOS LIETUVIS" savo vinjetėje turėjo tris Lietuvos miestų herbus — Kauno, Vilniaus ir Klaipėdos. Pradedant š. m. liepos 7 d. laida, tie herbai pakeisti gerokai prapleštu Lietuvos žemėlapiu su jin jungtu Gardinu, Suvalkais ir Karaliaučiumi. Esą tokia mintis buvo iškilusi D. Britanijos Lietuvių Sąjungos suvažiavime 1978 m. balandžio 16 d. Jos autorius — dr. S. Kuzminskas. Sumanymas buvo priimtas, bet nevykdomas. Žemėlapiu klausimas ir vėl iškilo D. Britanijos Lietuvių Sąjungos suvažiavime š. m. balandžio 27 d. Šikart pasisakyta už žemėlapi. Jo įtraukimo vinjetės proga pirmame puslapyje įdėtas iniciatorius dr. S. Kuzminsko rašinys "Erdvė tautai sveikai tarpti". Pasak jo, šiandien lietuvių tauta priešinasi ir kovoją už laisvę savo valstybės griuvėsiuose. Esą kiekvienam lietuviui turėtų rūpėti klausimas, kokia turėtų būti toji valstybė, toji erdvė, tas kūnas, kuriame lietuvių tautos dvasia galėtų laisvai tarpti ir savo genijumi reikštis sau ir pasauliui. Tokia erdvė dr. S. Kuzminskas ir laiko minėtajį žemėlapi "Europos Lietuvių" vinjetėje. Iš esmės tai yra didžiai patriotinis mostas, bet, deja, dr. S. Kuzminskas nepaaiškina, kaip ji įgyvendinti.

Vokietija

VOKIETIOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS

Giedami himnai tautinių šokių šventėje Čikagoje. Iš kairės: A. RUDIS, N. PUPIENĖ, kardinolas JOHN CO-DY, Čikagos burmistrė JANE M. BYRNE, Cook apskritys tarybos pirm. G. DUNE, JAV kongreso atstovas E. DER-WINSKY su žmona.

Nuotr. V. Bacevičiaus.

Karo kapeliono užrašai

J. KUZMICKIS

Kl. Jūra, padovanojęs mums išsamią „Monsinoro“ monografiją apie prieš penkerius metus mirusį mons. Zenoną Ignatavičių — Ignonį, šiais metais pasakelbė buvusio lietuvių bataliono kapeliono Gudijoje dienoraščių „trumpą santrauką“, apimančią 1941-1944 metus. Abiejų knygų leidimą finansavo monsinjoro brolis Br. Ignatavičius, pastatydinęs tuo būdu iškiliam broliui paminklą, tvirtesnę už varį.

Dienoraščių atsiminimų rektorius, gerai pažinęs monsinjorą, „Era um santo“ įvardinamie eilėraštyje tvirtina, kad „jis nusipelnė garbę švītiet prie Jo sosto, tarp angelų — dangaus mėlynė“. Įžanginiame žodyje gi tiesiog kanonizuoja, kalbėdamas hiperbolėmis: „Lietuva visada turėjo daugelį švento gyvenimo dvasininkų, bet tokio spinduliuojančio šventumo kunigo — tikrai neturėjome“. Gerai, kad tobuliųjų, vykdydami Dievo valią, nesivaržė tarpusavyje ir, kaip ana apaštala motina, nereikalaui sau pirmų vietų Dievo karalystėje.

Aukos vyras

Teisingai Kl. Jūra pastebėjo, kad mons. Zenonas buvo Kristaus karys, apaštalas, švytėjęs paprastumu, dvasios didingumu (nusižeminimas), giliai išgyvendamas „sugriuvusią moralę“, girtavimą, nukrikiščiėjimą, o „vidinis jo dvasios spinduliuojantis gaivino ir šildė ramėjantis sielas“. Galbūt laiko perspektyvoje paaiškės, kad „jis pajėgė išmesti Viešpaties Dievo malonių visiems, kurie jo pagalbos nuosirdžiai prašo“. Tačiau ši knyga ne hagiografija, o plačią sielovados vagą Gudijoje išsivariusio kunigo užrašai.

Mons. Zenonas buvo pamaldus, pareigingas, visa siela pasiukojęs arkiv. J. Skvirecko jam pavestai misijai. Vengdamas perdėto liaupsinimo, o nekartą susidurdamas su karo sužalotų sielų žmonėmis, palieka tiesą: „Tiesą, kaip reikia, mieliai pagiria, kai dera — nevynioja žodžių ir švelnute vata. Susidūręs su įkalintais lietuvių kariais už žmogūdybę, rūsčiai drožia: „Savo žiaurumais jis pralenkė tie vokiečių esesininkus. Aš nežinau, koks teismas galėtų jį pasigailėti. Man gerai žinomi jį baisūs darbai“. Tačiau ir jais rūpinasi, stengdamasis sušildyti amžinybės ilgesio idėją.

Skaitydami užrašus, jaučiamės karštą meilę Lietuvai, jos kariaus, budintiems primityviose Gudijos kareivinėse, o taipgi gudams, išlaikiusiems tikėjimą ir svajojusiems apie laisvę bei nepriklausomybę. Nesigailėdamas jėgų, klausio išpažinčių, krikščijai kūdikius, rengia pirmajai Komunijai, tuokia ir laidoja. Tačiau, būdamas ištikimas savo tautai, aiškiai pasisako prieš jų teritorines užmačias, besisavinant net Vilnių. Kviečiamas įsijungti į Gudijos kariuomenę vyr. kataliku kapeliono titulu, atsako „atvirai, be diplomatinio išsiskukėjimo: esu lietuvis, todėl tikiuosi, kad būsiu reikalingas savo tėvynei Lietuvai“.

Nei smerkia, nei kaltina

Nesigaili stačių žodžių kaimynams, kai latvis esesininkas neleidžia aplankyti kaimelyje be laukiančio ligo: „Su vokiečiais laikada dar susikalbėsi, bet su latviu“. . . . Latvių tarpe pastebi maža solidarumo ir sutarimo: „Tuo atvilgiu lietuvių juos pralenkia: solidaresni ir nuosirdesni — daug pasiginčija, bet ir lengviau susitaria“.

Pamatęs gudą policininką, bedaužantį žydą, jį apibara, sugėdina ir priduria: „Pažistu rusų žmogų: geras prigimtini, bet įvestas į bloga kelią — tampa blogesnis už blogą“.

Susidūręs su sovietiniais laikais Gudijoje augusiais lietuvišiais, sunkiai „suprantančiais lietuviškai“ ir „religiniai galbūt nebepriskeliamai mirusiais“, stengiasi suprasti bedieviško komunizmo įtaką ir „nei smerkia, nei kaltina, tikrai kiek bepažėdamas visais reikalais jiems padeda“.

Vargingose sąlygose vesti užrašai alsuoja nepriklausomo gyvenimo meile, bet ir paklusimu Dievo valiai. „Eisiu ir ateityje nors sunkiausiu man nusikurtu keliu noriai ir su meile, su nusizėminimu, įeigu Jo tokia bus šventa valia. Mirti, bet nenusidėti“.

Niekuomet nepamiršdamas augstesnių žmogiškosios egzistencijos tikslų, krikščionybės idealų ir jų įsisavinimo, kiek įmanydamas visa tai įtaigoja ne tik lietuviams kariaus, bet ir gudams, net sunačėjusiems vokiečiams. Džiaugiasi, kai jo apilankyti kariai atsilaukia prieš karą nešamą moralinį nupuolimą, liūdi, kad pradeda girtuokliuoti, nuslysta iki nusikaltimų liūno: „Pakartotiniai meldžiau karius neskandinti samagone jaunas ir brangias dienas, negriauti sveikatos ir nesuklupti moraliai. Lietuvis prigimčiai girtuokliavimas visais amžiais buvo svetimas. Ta „modernėjimo“ yda ypačiai pavojinga kariaus, kurie per girtuokliavimą nuslysta iki ginkluotų-uniformuotų plėšikų. Baisių pavyzdžių turime“.

Nuosirdus atvirumas

Dvasinis kilnumas, nuosirdus pareigumas ir pasitikėjimas Dievo Apvaizda palengvino ir karčią buitį atveikti jautriai atvirumu ir nuosirdžiu tiesumu. Jo samonė stebėjo ir registravo klaidą tikrovę, kurią įprasmino nuosirdus karių atoveikis skelbiamoms idėjomis, gudų tautos nepaprastas Dievo alksis, sutrikusių religinių pareigų atnaujinimas, šimtai krikštų, išpažinčių, sutuoktinių, katechizuojamų vaikų.

Mons. Zenonui, vokiečių karo kapeliono paragintam, teko keliauti į nuosilų miestą, kur, kaip kokiame nuotykių romane, tikintieji, nustoje vilties sulaukti katalikų kunigo, įkalbėjo kristijoną ne tik pamokslauti, bet ir klausyti išpažinčių bei in-scenizuoti Mišių Auką, nes, jų teigimu, „jis taip pat yra Dievo žmogus. Jis šventai rūpinasi mūsų sielomis“.

Laikas nuo laiko apsilankydams Lietuvoje, sielojasi, kad artimi konfratrai „nutolo, tapo svetimesni“, kad vokiečiams patikėjimą žmonės palieka „neišdildoma dėmė nesuteršto tautos istorijoje“. Savo tėviškėje Vilkiroje atsisako net pamokslą pasakyti, nes negalėtų kalbėti apie bausius bolševikinio auklėjimo padarinius, neišskeldamas ir „kitų ponų“ vykdomų žiaurumų, savo baismaisiais kariais pralenkiančių net ir bolševikus. Ypatinai rūpinosi savo siela, prašydamas Viešpatį, kad kiekvieną akimirksnį būtų pasirengęs stoti „Jo kavaizdoje su švėria siela ir neapsunkintas nuodėmėmis“.

Nenorėjo įsivelti į politiką, kritiškai žiūrėjo į partijų su-smulkėjimą, tačiau giliai vertino švento pavyzdžio patriotus kunigus, kurie savo kunigiškoje tarnyboje niekur nepamiršta gilaus patriotizmo. Šitas patriotizmas, uolus apaštalavimas pasimetusių gudų tarpe, šven-

tovių atnaujinimas negalėjo patikti komunistams, kurie apkartino gyvenimo saulėlydžio dienas, pildami ant galvos šmeižtu pamazgas.

Mons. Zenono karo meto užrašai įdomūs, dar ir šiandien aktualūs, leidžia akivaizdžiai įsitikinti, kaip paskirus žmones ir ištisas tautas demoralizuoja sovietų okupacija, kaip persekiojimu ir prievarta pakeičiamas tautos charakteris. Drauge šie užrašai įgalina geriau pažinti mons. Zenoną — ištikimą Dievo tarną ir susipratusių lietuvių patriotą.

Galima buvo priepuoliais rašyti užrašų kalbą ir skyrybos ženklus geriau apdoroti. Be reikalo palikti (ar neįskaityti) tokie žodžiai, kaip katecistas, rezidentas, kai visi vartojame katechetą, recidivistą skolinis. Keliose vietose minimas Lašinskas — pernai metais Lietuvoje miręs kun. Petras Lažinskas.

Zenonas Ignonis, PRAEITIS KALBA. Dienoraštiniai užrašai. Spaudai parengė Klemensas Jūra. Išleido Bronius Ignatavičius. Viršelį piešė dail. Paulius Jurekus. Brooklyn, 1980 m., 284 psl.

Lietuvių batalionai

Savo knygoje „Praeitįs Kalba“ Zenonas Ignonis mini lietuvių karių batalionus Gudijoje. Jis pastebi, kad lietuviai nestoję į vokiečių organizuotą SS legiją ir tokio lietuvių legijono vokiečiai nesudarė. Tačiau autotrius niekur nepaaiškino, kaip tie lietuvių batalionai atsirado.

Lietuvos apsaugos dalys buvo vadinamos savisaugos batalionais. Jie buvo sudaryti 1941 m. birželio-liepos mėnesiais iš atsipalaidavusių nuo bolševikų buvusio 29-to šaulių lietuvių korpso karių ir lietuvių partizanų, kurie vokiečių prieš bolševikus pirmomis karo dienomis. Jie tikėjosi, kad greitai bus atstatyta Lietuvos nepriklausomybė.

Pradžioje vokiečių kariuomenė neklidė lietuviams organizuotis. 1941. VII. 25 vokiečiai įsteigė Lietuvoje civilinę okupacinę valdžią, kuri draudė Lietuvos valstybės atstatymo darbą ir visus karinius dalinius pavedė karinei vokiečių policijai. Pradžioje savisaugos batalionų veikla ribojosi tik Lietuvos teritorijoje, o vėliau vokiečiai šiuos dalinius pasiuntė ir toliau į rytus. Iš viso buvo apie 13.000 karių su apie 250 karininkų 23 batalionuose. Jie buvo skiriami sargybai tarnybai, kelių apsaugai, kovai su bolševikų partizanais ir net kaizer kaulinių uždavimams fronte. Prie kiekvieno bataliono buvo vokiečių karininkas su keliais kariais ryšininkais. Jis perduodavo vokiečių įsakymus ir palaikydavo ryšį su lietuvišiais, kartais perimdavo net vadovavimą. Mažėjant karių skaičiui, batalionai buvo jungiami, o vėliau vokiečiai juos įjungė į savo darbo dalinius arba ir į kovos dalinius.

V. M.

Atsiūsta paminėti

Sofija Ambrazevičienė, GYVENIMO NUOTRUPOS. Spausdino M. Morkūno spaustuve, 3001 West 59th St., Chicago, Ill. 60629, USA. Tiražas — 400. Čikaga 1980, 174 psl.

EVANGELIJOS SVIESA, trimėnesinis krikščioniškos minties leidinys (evangelikų). Ats. red. K. Burbulis, red. P. Enskaitis. 1980 m. vasara.

DIEVO MOTINOS NUOLATINIS PAGALBOS PARAPIJA 1929-1979, Cleveland, Ohio. Apžvalga parašė B. Gaidžiūnas, prisiminimus apie bažnyčios statybą — Ignas Malėnas, į anglų kalbą vertė Algis Rukšėnas. Atspaudė „Draugo“ spaustuve Čikagoje 1500 egz.

Svečio solisto koncertas

Lietuvių išeivijoje formuojasi savita visuomeninės veiklos ir tarpusavio kultūrinio bendravimo forma. Jau nemažai kas iš mūsų tautiečių yra įsigiję puošnias rezidencijas. Džiugu matyti, kai mūsikiškai gražiai įsitaisto. Bet ypač malonu, kai matai, kad kaikiurie iš tokių laimingesniųjų nesigaili savo pasiekimais dalintis ir su kitais tautiečiais — jų namuose gauna prieglobstį sambūriai bei organizacijos, rengiančios kultūrinius pobūvius.

Šią vasarą pas I. ir E. Kojelius, Santa Monikoj, viešėjo iš Lietuvos atvykę Vilniaus operos solistas Vincentas Kuprys ir jo žmona pianistė Melita. Pasinaudojant šia proga, lietuvių gydytojų dr. Jos Los Angeles skyrus, kuriam pirmininkauja dr. Birutė Raulinaitienė, drauge su Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų skyriumi, kurio pirmininku yra Algis Gustaitis, ėmėsi iniciatyvos suruošti minėtų svečių iš Lietuvos koncertą. Jis įvyko birželio 28 d. erdvioje dr. Zigm. Brinkio rezidencijos patalpose. Bė minėtųjų sambūrių narių — gydytojų ir inžinierių, architektų, taip pat Fronto Bičiulių sambūrio narių, pakviesta nemažas skaičius ir kitų, daugiau pasireikškančių meno bei kultūros srityse, dalyvių. Jų tarpe buvo kompozitorius Bruno Markaitis, svečias iš Lietuvos kompoz. B. Gorbulskis, dainos meno žmonės — Vincė Jonuškaitė-Zauniėnė, Alodija Dičiūtė-Trečiokienė, Antanas Pavasaris, Birutė ir Rimtautas Dabšiai, Stasė Pautienienė, Ona Deveikienė, Antanas Polikaitis, Henrikas Paškevičius, poetai-rasojantai — Bern. Brazdžionis, Alė Rūta, J. Gliauda, Br. Raila, rezisorė D. Mackailienė, „I Laisvė“ red. Juozas Kojelis, „Liet. Žurnalisto“ red. Kleva Vidžiūnienė, skulpt. Pr. Gasparonis ir visa eilė kitų kultūrininkų bei visuomenininkų. Susidarė apie 150 dalyvių auditorija.

Trumpu įvadu ALIA pirm. A. Gustaitis supažindino auditoriją su svečiais. Sol. V. Kuprys nuo 1928 m. dainuoja Lietuvos valstybiniame akademiniame operos ir baletu teatre Vilniuje, atlikdamas pagrindinius vaidmenis — Mefistofelio „Fausto“ operoje, Pilypo — „Don Carlos“ op., Basilio — „Sevilijos kirpėjo“ op., Vydūno — „Kryžkelės“ op., Skrodskio — „Sukilėlių“ op., Ulricho — „Pilėnų“ op. ir kt. Yra gastroliavęs Suomijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Kanadoje, JAV ir kt. Jis meistriškai valdo sodrų ir stiprų plačios skalės boso balsą. Solisto beveik nuolatinė akompaniatorė yra jo žmona pianistė Melita. Ji yra baigusi 1972 m. valstybinę konservatoriją Vilniuje ir dabar ten yra dėstytoja, besiruošianti magistrės laipsniui.

Šiame koncerte buvo atliktos operų arijos muzikų — H. Haendelio, P. Čaikovskio, G. Rossinio, G. Verdi, ir dainos — „Kelkis, sūnaitėli“, harm. L. Abariaus, „Ačiū, senglavėlė“, muz. B. Gorbulskio, „Kareivio laiškas“ — V. Jurgučio, „Adelaida“ — L. van Beethoven, „Augo, augo apynėlis“ — R. Žygaičio, „Kur lygūs laukai“ (žodžiai Maironio), muz. J. Tallat-Kelpšos, „Tėvynė“ — A. Raudonikio.

Susidarė nuotaika, kad auditorija tapo „neatlaidi“ solistui ir akompaniatoriui. Jie, norėdami arčiau pabendrauti su užjūrio broliais, buvo duosnus klausytojams ir padainavo net 5 dainas papildomai. Tai buvo pakilus dainos meno vakaras ir gražus kultūrinis losangeliečių pabėdavimas su talentingais iš Tėvynės atsilankiusiais tautiečiais.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

„Bėgome nuo teroro“

Juozas Prunskio redaguota knyga

Tai skaudūs tėvynės netekusių atsiminimai, 39 asmenų pasisakymai, kodėl jie paliko gimtąjį kraštą, namus, turtą, net brangiausius gimines. Traukėsi kaip kas išmanė ir galėjo į karą pralaimėjusią Vokietiją, kad tik išvengtų raudonojo teroro, artėjančio su Raudonąja Armija.

Labai nevienodas pabėgėlių pasitraukimas, kaip ir Vokietijos atvykus likimas. Labai pavojinga darba teko dirbti jauniems vyrams, kuriuos paskyrė taisyti nuolat bombarduojamų aerodromų. Negeriau buvo ir apkasų, daugumų fabriku darbininkams, suvažiuosiusiems į didžiuosius miestus — Vieną, Berlyną, Muencheną, Dresdeną. Geriau buvo tiems, kurie prisiglaudė mažuose miesteliuose ir dirbo pas ūkininkus, kurių šeimos nebuvo pėskirtos.

Ir sunkiausiomis paskutinėmis pralaimėto karo dienomis vokiečiai nepametė galvos — greitai atstatydavo susiekimą. Matėsi gera jų organizacija, kurios dėka net ir pabėgėliai gavo kad ir labai kuklias maisto korteles. Galima sakyti, niekas badu nemirė, tik nemažas skaičius žuvo drauge su vokiečiais.

Knygoje rašoma ne tik ką pabėgėliai pergyveno Vokietijoje per karą ir tuojau po karo, bet ir taipgi iškeliami faktai, kas juos vertė bėgti į degančią Vokietiją. Jei pirmaisiais komunistinės okupacijos metais bolševikinė valdžia nebūtų pavertusi viso krašto ištisu kalėjimu, jei žmonėms nebūtų reikėję dieną ir naktį drebėti, laukiant kada suims, jei nebūtų buvę baisiųjų birželio išvežimų, rudenį ūkininkams nepakeliamų pylių, užkaltais langais kalėjimu, — daug mažesnis žmonių skaičius būtų pasitraukęs nuo antrosios bolševikų okupacijos. Nors okupuotos Lietuvos komunistinė valdžia ir tvirtina, kad iš Lietuvos pabėgo „fašistai“, nacių valdžios bendradarbiai, žydų šaudytojai, bet tai netiesa. Ne auka kalta, kai bėga nuo žvėries, kad nesudraskytų, bet žvėries plėšrumas, noras išgelbėti gyvybę, išvengti tremties, kalėjimo kancijų.

Knyga turės išliekamą istorinę vertę. Ji ir po šimto ar daugiau metų ateinančioms kartoms atskleis pergyvenusių liudininkų žodžiais, koks baisus

1968 m. dainuoja Lietuvos valstybiniame akademiniame operos ir baletu teatre Vilniuje, atlikdamas pagrindinius vaidmenis — Mefistofelio „Fausto“ operoje, Pilypo — „Don Carlos“ op., Basilio — „Sevilijos kirpėjo“ op., Vydūno — „Kryžkelės“ op., Skrodskio — „Sukilėlių“ op., Ulricho — „Pilėnų“ op. ir kt. Yra gastroliavęs Suomijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Kanadoje, JAV ir kt. Jis meistriškai valdo sodrų ir stiprų plačios skalės boso balsą. Solisto beveik nuolatinė akompaniatorė yra jo žmona pianistė Melita. Ji yra baigusi 1972 m. valstybinę konservatoriją Vilniuje ir dabar ten yra dėstytoja, besiruošianti magistrės laipsniui.

Šiame koncerte buvo atliktos operų arijos muzikų — H. Haendelio, P. Čaikovskio, G. Rossinio, G. Verdi, ir dainos — „Kelkis, sūnaitėli“, harm. L. Abariaus, „Ačiū, senglavėlė“, muz. B. Gorbulskio, „Kareivio laiškas“ — V. Jurgučio, „Adelaida“ — L. van Beethoven, „Augo, augo apynėlis“ — R. Žygaičio, „Kur lygūs laukai“ (žodžiai Maironio), muz. J. Tallat-Kelpšos, „Tėvynė“ — A. Raudonikio.

Susidarė nuotaika, kad auditorija tapo „neatlaidi“ solistui ir akompaniatoriui. Jie, norėdami arčiau pabendrauti su užjūrio broliais, buvo duosnus klausytojams ir padainavo net 5 dainas papildomai. Tai buvo pakilus dainos meno vakaras ir gražus kultūrinis losangeliečių pabėdavimas su talentingais iš Tėvynės atsilankiusiais tautiečiais.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

Svečiai buvo apsisotė pas p. Kojelius. Po koncerto juos dviem dienom paviešėti parsivė p.p. Brazdžioniai į Vistą. Vėliau jie viešėjo pas kitus losangeliečius. Jau šalė po koncertą girdėjau, kaip Vincė Jonuškaitė „uždraudė“ svečiams palikti Los Angeles, neaplinkius jos Santa Babaroje. Taip pat svečiams buvo parodytos miest ir apylinkių įžymybės. J. K.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

VALSTYBINIAME KALIFORNIJOS UNIVERSITETE Fullertone, Los Angeles priemiestyje, jau keliolika metų profesoriauja dr. Elena Valiūtė-Tumienė, dėstanti kelis pasaulines literatūros kursus humanitarinių ir socialinių mokslų fakultete. Universitetas turi apie 24.000 studentų. Prof. dr. E. Tumienė buvo išrinkta vadovauti mokslo metų užbaigai birželio pradžioje. Pasipuošusi specialia universiteto spalvų toga, nešdama universiteto skeptrą, ji arenon atvedė profesorų ir šiemetinius absolventus, kurių buvo 4.300. Tokioms apieigoms universitetas paprastai pasirenka vieną labiausiai pasižymėjusį savo atstovą. Prof. dr. E. Tumienė skaitė paskaitą, paliesdama dabartinius dvasinio pasaulio lūžius, duodama patarimų absolventams.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS paskirs dvi \$500 premijas: vieną — už literatūrinį veikalą, kitą — už akademinį darbą lituanistine tema. Premijos bus skiriamos tik Australijos lietuviams. Slapyvardžiais pasirašytų rankraščių laukiami iki gruodžio 31 d. Siuo adresu: P.O. Box 11, North Melbourne, Vic. 3051. Abi premijas parūpino mecenatai. Literatūrinio konkurso vertintojų komisija Sidnėje sudarė „Mūsų Pastogės“ red. Vincas Kazokas, jam pakviesdamas Elena Jonaitienę, Danutę Skaruliene ir Jurgį Janavičių.

KANKLIŲ MUZIKOS STUDIJA, įsteigta Onos Mikulskienės Klemelande, birželio 8 d. Lietuvių Namuose surengtą koncertą paminėjo savo veiklos 15 metų sukaktį. Studijoje išeinamas Vilniaus konservatorijos nustatytas praktinis kankliavimo ir teorinių muzikos mokslų kursas. Absolventai ir absolventės paruošiami vadovauti kanklių orkestrams. Per 15 metų studijas diplomus gavo 20 kanklininkų ir kanklininkų. Studija taipgi turi ir pastatulinimo skyrių, per kurį jau perėjo 54 asmenys, kartais atvykę net iš tolimųjų vietovių.

ČIKAGOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE „Grandis“, vadovaujama Irenos Smieliauskienės, aplankė Omahos lietuvių Nebraske. Jos koncertas birželio 14 d. surengtas Pauliaus VI gimnazijos salėje. Dvių dalių programon buvo įtraukta ilga virtinė tautinių šokių. Šiam koncertui „Grandi“ pakvietė Omahos tautinių šokių grupę „Aušra“, vadovaujama Laimos Antanėlienės ir Gražinos Riškevičienės.

ELENA KEPALAITĖ IR ELENA URBAITYTĖ birželio mėnesį dalyvavo metinėje „Phoenix“ galerijos skulptūros parodoje, kuri buvo surengta Niujorko Manhatane.

KRAZISKIŲ SAMBŪRIS ruošiasi išleisti Krazių monografiją, kurioje bus įamžinta garbinga šio miesto praeitis, kova už lietuvių teises su caro kazokais, istorijos vadovėliuose žinoma kaip Krazių skerdynės. Monografijon taipgi bus įtraukti ir vėlesnieji Krazių duomenys nepriklausomybės laikais. Leidiniui reikia medžiagos, nuotraukų ir aukų. Jų laukia Jonas Zadeikis, 6522 So. Rockwell, Chicago, IL 60629, USA. Ėskius prašoma rašyti: KRAZIAI FUND.

AUSTRALIJOS LIETUVIAMS trauksta profesinio lygio šioje šalyje išaugusių dainininkų. ALB savaitraštis „Mūsų Pastogė“ džiaugiasi Adelaidėje kylančiu baritonu Petru Račkauku, kuris yra tik 21 metų amžiaus, viešai pradėjęs reikštis 1977 m. Būsimasis solistas studijavo vietinėje Elder konservatorijoje, o dabar studijuoja Adelaidės universitete, palaikydamas glaudžius ryšius su lietuvišiais. Jis jau yra turėjęs keletą labai sėkmingų pasirodymų Adelaidėje. Jo sodrus baritonas pasižymi plačia skale.

VALSTYBINIS KENTO UNIVERSITETAS jau yra sutelkęs didžiausią lituanistikos rinkinį už Lietuvos ribų. Tai buvo pasiekta daugiasia ne-nuilstamų dr. J. Cadow pastangų dėka. Universitete taipgi yra įsteigtas specialus stipendijų fondas lietuviams. Lig šiol jam jau sutekta \$22.000 ir norima kaip galima greičiau surinkti \$50.000. Tada lietuviams studentams bus sudaryta didesnė galimybė tobulintis lituanistikoje. Aukų laukiama šiuo adresu: Lithuanian Fellowship Fund, K. S. U. Foundation, Kent State University, Kent, Ohio 44242, USA. JAV lietuvių tas aukas gal atskaityti nuo pajamų mokesčio. Lituanistikos universiteto pastangas remia JAV LB kultūros taryba su JAV Lietuvių Fondo talka.

SOL. ARNOLDAS VOKETAITIS iš JAV buvo nuykęs į Meksiką. Birželio 22, 24, 29 ir liepos 1 d. d. dainavo Meksikos miesto teatre, atlikdamas Don Kichoto vaidmenį to paties pavadinimo J. Massenet ope-roje.

AMERIKIETIS HARLOW ROBINSON

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

JANE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; naujas šildymas, natūralus medis, privatus įvažiavimas, arti Bloor ramioje gatvelėje; reikalingas remontas.

BLOOR-HIGH PARK, originalus vos keliolikos metų senumo butas, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, garažai, netoli požeminio traukinio stoties; prašoma kaina — \$139.900.

SWANSEA, puikus vienos šeimos namas; naujas stogas, vandens vamzdžiai ir t.t.; graži, moderni virtuvė, malonus kiemas, privatus įvažiavimas, užbaigtas rūšys.

BLOOR-ISLINGTON, 6 kambarių vienaaukštis; garažas su privačiu įvažiavimu, netoli požeminio; prašoma kaina — \$95.900.

WINDERMERE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; graži, moderni virtuvė, kvadratinis planas, natūralus medis; didelis kiemas, garažas, arti Bloor.

BABY POINT rajone, 6 kambarių vienaaukštis, pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos; viena atvira skola.

PRINCE EDWARD DR.-SOUTH KINGSWAY, 6 kambarių vienaaukštis; užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, gražus kiemas, netoli susisiekimo bei krautuvų; prašoma kaina — \$79.900.

HIGH PARK-BLOOR, 4 butų atskiras namas, puikiam stovyje; didelis sklypas, gauna apie \$13.500 metinių pajamų; namas be skolų; prašoma kaina — \$129.900.

PRINCESS MARGARET-KINGSWAY, rajone puikus statybininko 8 kambarių vienaaukštis; pilnai užbaigtas rūšys, šeimos kamb. su atviru židiniu ir baru, 3 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

NEMOKAMAS IKAINOJIMAS.

2336 Bloor Street West — Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS
namų 239-5923

ANANAS GINIOTIS
namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 18 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3

Antradieniais 10-3

Trečiadieniais uždaryta

Ketvirtadieniais 10-8

Penktadieniais 10-8

Šeštadieniais 9-1

Sekmadieniais 9.30-1

MOKA UŽ:

term. indėlius 6 mėn. 10½%

term. indėlius 1 metų 10%

term. indėlius 2-3 metų 10%

pensijų ir namų s-tą 11%

taupomąją s-tą 10%

spec. taup. s-tą 10½%

depozitų-čekių s-tą 6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo 13½%

mortgičius nuo 12%

ANAPILYJE skyrus veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50.000 ir mortgičius iki \$100.000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asm. paskolas iki \$10.000. Paruodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

406 Roncesvalles Ave.

Telefonas 536-5936 ir

Telefonas 762-7775

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS

—SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojimą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: A. Blūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical Fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechanikai
* taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakorus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
• Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Žymūs lietuviai rinktinės krepšininkas LEONAS RAUTINSAS (su kamuoliu rankose) Laisvės Olimpiadoje Toronte. Šiose rungtynėse su latviais lietuvių rinktinėi jis iškovojo 34 taškus

Laisvės olimpiada

Lengvosios atletikos pasekmės

Vyrai

100 m: I. ukrainietis A. Braziuk 11,05, II latvis J. Kenins 11,31, III. A. Kijauskas 11,33; 200 m: I. A. Braziuk 22,65, II. latvis A. Mikelsons 22,68, III. A. Kijauskas 22,70; 400 m: I. ukrainietis M. Sheparowycz 53,68, II. A. Kijauskas 53,70, III latvis A. Birze 54,00.

800 m: I. A. Birze 2:00:91, II latvis J. Ezerzailis 2:03:34, III. P. Naura 2:04:34; 1500 m: I. latvis Zeltkals 4:04:32, II. latvis H. Celms 4:10:03, III. lietuvis D. Jaeger 4:14:74; 3000 m: I. M. Zeltkals 8:31:52, II. R. Paulins 8:53:36, III. H. Celms 9:00:11. Estafetė 4x100 m: I. Latvija 45,57, II. Ukraina 46,09, III. Lietuva 49,20; estafetė 4x400 m: I. Ukraina 3:34:75, II. Lietuva 3:34:98, III. Latvija 3:39:72.

Rutulys: I. ukrainietis B. Chumbul 17,48, II. lietuvis E. Petrus 12,00, III. latvis I. Starr 12,00; diskas: I. B. Chumbul 62,78, II. A. Barkauskas 48,82, III. ukrainietis L. Chumbul 47,40; jietis: I. I. Starr 56,17, II. ukrainietis R. Stadnyk 47,71, III. est. R. Vesman 43,73.

Suoliuose į tolį pirmavo ukrainiečiai: I. P. Stasiuk 7,03, II. K. Felephuk 6,79, G. Luczkin 6,15; suoliai į augstį: I. ukrainietis D. Zareski 1,95,

II. latvis V. Ozols1,90, III. ukrainietis A. Ruzycky; trišuolis: I. P. Stasiuk 13,94, II. K. Felephuk 12,68, III. D. areski 12,56.

Moterys

100 m: I. V. Olekaitė 13,14, II. ukrainietė U. Perfeckij 13,16, III. D. Olekaitė 13,39; 200 m: V. Olekaitė 26,25, II. D. Olekaitė 27,03, III. R. Orientaitė 27,27; 400 m: I. V. Olekaitė 1:02:31, II. D. Olekaitė 1:03:05, III. R. Orientaitė 1:03:56.

800 m: I. D. Valaitytė 2:26:36, II. ukrainietė P. Danylysheen 2:29:14, III. estė A. Krusa 2:35:16; 1500 m: D. Valaitytė 5:03:59, II. Ezerzailis 5:41:34, III. A. Krusa5:50:58; estafetė 4x100 m: I. Lietuva 53,05, II. Latvija 54,91, III. Ukraina 56,23.

Rutulys: I. R. Maželytė 11,47, II. ukrainietė I. Pryshliak 10,79, III. V. Olekaitė 10,17; diskas: I. latė Pakalns 31,10, II. ukrainietė R. Sal-dan 26,36, III. ukrainietė M. Lewyc-kij 24,18; jietis: I. M. Lewycikij 35,19, II. R. Maželytė 30,43, III. K. Bilinaitė 28,19.

Suoliai į augstį: I. latė A. Kaukis 1,56, II. D. Olekaitė 1,45, III. estė A. Summa 1,45; suoliai į tolį: I. A. Kaukis 4,89, II. latė M. Bertholds 4,87, III. latė S. Baders 4,83. A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Olimpinį aukso medalį Maskvoje laimėjo vilnietė Lina Kačiulytė, 200 metrų kritinė nuplaukusi per 2 min. 29,54 sek. Jos pergalės buvo tikėtasi, nes jai priklausio pasaulinis šio nuotolio rekordas — 2 min. 28,36 sek. Antroje vietoje Lina paliko buvusią pasaulio rekordininkę S. Varganovą su 2 min. 29,61 sek. rezultatu, trečioje — J. Bogdanovą su 2 min. 32,39 sek. Ketvirtoji vieta teko danei S. Nielson (2 min. 32,75 sek.), penktoji — čekoslovakė I. Fleisnerovai (2 min. 33,23 sek.), šeštoji — U. Gewinger iš R. Vokietijos (2 min. 34,34 sek.). Aukso medalį taipgi laimėjo ir Robertas Zulpas, 200 m krūtine nuplaukęs per 2 min. 15,85 sek. Pagrindiniu ju varžovu buvo vengras Alban Vermes (2 min. 16,93 sek.).

Olimpinė Sovietų Sąjungos vyrų krepšinio rinktinė buvo paskelbta po dvejų rungtynių su Ispanijos olimpiečiais Maskvoje. Jas abu kartus 98:72 ir 93:82 laimėjo sovietų krepšininkai. Olimpinės rinktinės yra įtrauktas ir vienas Lietuvos krepšininkas — Sergejus Jovaiša, kuriam olimpiadoje tenka dalyvauti pirmą kartą.

Olimpinės ugnies nešime dalyvavo Muencheno olimpiadoje sidabro medalį laimėjęs Nijolė Sabaitė-Razienė. Moldavijos sporto komitetas ugnies nešimo estafetėn pakvietė atstovus iš 12-kos respublikų, kurių teitorija nebuvo nešama olimpinė ugnis. N. Sabaitė-Razienė ją teko nešti Kišiniovo mieste. Ji dabar yra finizio auklėjimo mokytoja, treniruojanti jaunąsias "Nemuno" draugijos bėgikas. Į aktyvų sportą neplanuoja grįžti, nes turi 30 metų amžiaus, augina du sūnus — penkerių metų Karolį ir pusantur metų Justina. Jau aštuonerius metus išlaikė N. Sabaitė-Razienės pasiekta Lietuvos rekordas 800 m bėgime (1 min 58,7 sek.). Pretendentėmis į naują rekordą ji laiko vilnietę Aną Kastecką ir šiaulietę Laimą Baikauskaitę.

Vyrų tinklinio varžybas dėl Sovietų Sąjungos taurės Volgograde laimėjo Maskvos kariškių klubas CASK, baigminės kovoję nugalėjęs Vilniaus "Kuro aparatūros" komandą 3:0. Vilniečiams teko antroji vieta.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

esąs nepažeistas, nes Egiptas tame paviljone sutelkęs tik kultūrinio pobūdžio rodinius, nieko bendro neturinčius su politika.

Kanadai nemažą problemą sudaro pigesnis benzinas ir žibalinis kuras keleiviniams lėktuvams. Pasienio vietovėse daug amerikiečių savo automobilių tankus prisipildo Kanados pusėje. Panašiai kadaise darydavo ir kanadiečiai, kai benzinas buvo pigesnis JAV. Kanadon iš JAV ir kitų vietovių atskrendantys keleiviniai lėktuvai dažniausiai turi beveik tuščius savo tankus. Kuro pasiima tik tiek, kad būtų pasiektas pirmasis Kanados oraustis, įtrauktas į skrydžio tvarkaraštį, o iš Kanados išskrendama su pilnutėliais tankais. Galionas turbininiams lėktuvams naudojamo kuro Kanadoje kainuoja 85 centai, Amerikoje — \$1,30. Spėjama, kad min. pirm. P. E. Trudeau vyriausybė gali pabranginti aviacinį kurą, tačiau tokiu atveju iki 1% pabrangtų ir kelionės lėktuvais pačioje Kanadoje.

Kanados ambasadorius Iranui K. Tayloras, išgelbėjęs šešis JAV diplomatus, dabar yra paskirtas generaliniu konsulu Niujorkui. Jis pakeis gen. konsulą J. Nutt, vėl grąžinamą į Los Angeles. Dėl savo drąsaus žygio Teherane K. Tayloras tapo amerikiečių garbinamu Kanados didvyru. Niujorko miestas jam netgi yra įteikęs simbolinį savo raktą. Kanados konsulas Niujorke yra laikomas stipria pakopa į augštesnės pareigos užsienyje ar pačioje Kanadoje.

Kanadoje ir JAV buvo pasklidę gandai, kad gali būti atsisakyta McDonnell Douglas "F-18" naikintuvų dėl lig šiol neišspręstų techninių problemų. Kanada yra įsipareigojusi įsigyti 137 naikintuvus už \$4 milijonus, o kiti yra skiriamai JAV karo laivynui ir lėktuvnešiams. Dėl tų gandų Vašingtono lankėsi Kanados krašto apsaugos ministras G. Lamontagne ir ten susitiko su JAV gynybos sekret. H. Brownu. Pastarasis užtikrino, kad "F-18" naikintuvų programa nebus atšaukta. Techninės problemos yra normalus dalykas visiems naujiesiems lėktuvams. Tos pačios nuomonės yra ir G. Lamontagne, buvęs karo lakūnas. Pirmieji "F-18" naikintuvai karališkajai Kanados aviacijai bus pristatyti 1982 m. Vėliau aviacija kas mėnesį gaus po du naikintuvus iki 1989 m.

Prieš pat vasaros atostogos Kanados parlamentas priėmė įstatymą, sušvelninantį kontrolę kredito unių imamoms ir duodamoms palūkanoms, ir uždraudė plėšikavimą palūkanomis. Tai liečia tas institucijas bei asmenis, kurie už paskolas kartais reikalavdavo grąžinti dvigubą pasiskolintą sumą ar netgi daugiau. Naujasis įstatymas jiems neleis už paskolas reikalauti daugiau kaip 60% metinių palūkanų. Deja, ir tas nuostatas, lyginant jį su bankais bei kredito uniomis, vis dar yra paliktas neįtikėtinai didelis. Pralobti norintys finansininkai ir toliau kanadiečiams galės lupti kailį. Blogiausia, kad į tokius veiksmus yra įsivėlusios organizuotų nusikaltėlių gaujos.

Metinį pranešimą Kanados parlamentui padarė valstybinės radijo ir televizijos CBC bendrovės pirm. Al Johnsonas. Jame angsikundžiama, kad net 75% angliškų programų televizijai gaunama iš JAV, o prancūziškose stotyse joms tenka 40%. Esą kanadiečiams sunku paruošti televizijų laidas su pusiau mažesniu biudžetu kaip JAV. Praėjusiais biudžetinėmis metais CBC bendrovės išlaidos siekė \$662 milijonus. Joms padengti iš valdžios išdo buvo gauta \$447,4 milijono, iš reklaminių skelbimų — 123,7 milijono. Kadangi numatyta biudžetą \$50 milijonų susilpnino infliacija ir sutartas algų paaugstinimas, naujom programom skirtą sumą teko sumažinti \$71 milijonu. Privatūs televizijos tinklai CTV ir "Global", negaudami valdinės paramos, sugeba išsiversti be jos. Galimas dalykas, CBC bendrovė smaugia perdidelis augstas algas gaunančių biurokratų aparatas, stokojantis kūrybinio talento. Kalbama, kad į televizijos programas reikėtų įjungti daugiau kanadiškų filmų. Kai kurios stotys bando žengti šiuo keliu, bet susilaukia žiūrovų opozicijos. Iš tikrųjų, stebint

tuos filmus, dažniausiai gautus iš Montrealio, susidaro liūdnas išpūdis, kad jie yra bevertis niekas. Atrodo, kiekvienas mėgėjas Montrealyje save laiko filmų genijumi. Tokiems jų filmais trūksta žmoniško scenarijaus, gerų aktorių, veiksmo, pakeisto dažniausiai besaikiu pėpėjimu, tylos tarpus užpildančios muzikos, tobulesnio suredagavimo. Beveik visada į tuos filmus būna įjungta nuogybių.

Darbo unijos Ontario provincijoje pradėjo reikalauti, kad Kanados vyriausybė priimtų

įstatymą, ipareigojantį gamyklas pilnai pateisinti numatomus jų uždarymus kaip neišvengiamą dalyką. Kanados pramonės ir prekybos min. H. Gray atsisakė tai padaryti, nes tai liečia tik Ontario provinciją, kur jau užsidarė 12 automobilių dalis gaminusių įmonių, o iš pačių automobilių gamyklų atleista apie 30.000 darbininkų. Siūlomą įstatymą atmetė ir Ontario pramonės min. L. Grossmanas. Jo nuomone, įmonių negalima priversti neužsidaryti ar reikalaui užsidarymo pateisinimo. Tokiu atveju Ontario provincijoje galėtų nutrūkti naujų gamyklų steigimas ir dar labiau sumažėti darbų pasiūla.

TRADE WINDS MOTEL

10300 Gulf Boulevard, Treasure Island

St. Petersburg, Florida 33706, USA

Tel. (813) 360-0490

Savininkė RŪTA KRAUČIŪNAITĖ

Kanados Lietuvaite, kviečia tautiečius atsilankyti. Motelis gražiai įrengtas, vėsiami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", baltos smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS REAL ESTATE LTD.

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgičių reikalus, įkainojant namus ir t.t.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

10½% už 6 mėn. term. indėlius
10% už 1 m. term. indėlius
10% už 3 m. term. indėlius
11% už pensijų ir namų planą
10½% speciali taup. sąsk.
10% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

13½% už asm. paskolas
12% už mortgičius

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario

ir 532-1149 M6P 1A6

AUTOMOTIVE FIBERS

visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas
ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD,

Islington, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,

Toronto, Ont. M6J 1W9

Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomojimas
Angėlė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706
Telefonas (813) 360-2448 • Vakare (813) 367-2413

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai.

Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbals

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Priimame siuntinių užsakymus.

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);

šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai

Šiaurės Ontario idomybės

(Atkelta iš 3-čio psl.)

se vietose yra pavojaus važiuoti automobiliu nakties metu. Briedis stovi prie kelio ir, kai pamato artėjantį šviesą, jas puola. Automobilis numušą jo kojas, o dažniausiai briedis imamas pro langą į automobilį. Tuo atveju sužeidžia vairuotoją bei keleivius. Per paskutines dvyliką dienų įvyko aštuoni nelaimingi susidūrimai. Patariau, ma, pastebėjus briedį nakties metu, užgesinti šviesas ir stabdyti. Kai nėra šviesų, briedis automobilio nepuola.

Chapleau miškuose teko stebėti miško atželdinimą. Pirmiausia tam tikrame plote chemikaliai išlėktu sunaikina neaukštingą miško augmeniją. Chemikalai yra trumpalaikio veikimo, tad vėliau niekam nenkenkia. Vėliau žmonės sodina eilėmis mažus įvairių pušų ūglius (20-30 cm). Darbas yra atkaklus ir gerai apmokamas. Darbininkas gali uždirbti iki \$60-70 į dieną. Čia dirba indėnai iš Manitoulin salų. Juos atveža autobusu, apgyvendina nameliuose, kur gauna maistą ir nakvynę. Taip pat juos vežioja į darbą. Jie už tai moka \$4.25 į dieną. Gauna labai gerą maistą. Atlyginimą gauna čekiais, kai baigia darbą ir važiuoja namo. Ir mums buvo paruošti skanūs pietūs prie Racine ežero toje darbininkų valgykloje. Grįždami per mišką į pagrindinį kelią, pamatėme juodą mešką, kurį greitai dingio miško žalmynuose.

Timmins

Tai miestas su aukso širdimi — sako vietos gyventojai. Seniau čia veikė 24 mineralų kasyklos. Daug iš jų veikia ir dabar, atirasdamos naujus sluoksnius vertingų medžiagų. Kasyklos yra turtingos sidabro, cinko, aukso ir kitų mineralų žaliavomis. Pirmosios kasyklos veikė pačiam miesto centre. Pusė ežero yra užpildyta aukso kasyklos atliekomis. Giliausias kasyklos siekia virš mylios gylio.

Mieste gyvena 44.000 žmonių. Beveik pusę gyventojų sudaro prancūzai, o kitų tarpe nemažai yra angli, italų, ukrainiečių ir kitų. Taip šiame mieste didžiuliamasi gražių visų tautybių gyvenimu.

Kasyklų plotuose surandami nauji vertingi sluogsniai. Dėlto miesto prekyba, statyba ir kultūrinė veikla yra labai gyva. Viešbučiai bei krautuvės nesiskiria nuo pietinio Ontario miestų. Timmins yra centrinis miestas šiauriniame Ontarijo. Jo ribose, kurios yra labai plačios, yra daug ežerų, upių ir miškų. Žiemą ir vasarą netrūksta turistų, meškeriotojų bei medžiotojų.

Visuose šiuose šiauriniuose miestuose yra specialūs turistinių lėktuvų savininkai, kurie nukraidina meškeriotojus ir kitus ežerus dienai ar ilgesniam laikui, parūpina ten laivelius, o pagedidaujamu laiku lėktuvu atskraidina į miestą. Žinoma, jie visada grįžta su daugybe žuvų. Ta pati galimybė yra ir medžiotojams.

R. M. Rudaitytė

Aukso mieste

Kirkland Lake centrinė gatvė yra grįsta aukso. Sunku tikėti, bet taip yra. Kai buvo atidarytos pirmos aukso kasyklos, centrinę gatvę miesto pareigūnai grindė arčiausiai buvusiais akmenimis. Vėliau pastebėjo, kad tuose akmenyse buvo aukso tiek pat, kiek ir kasyklos uolienose. Žinoma, gatvės grindinio negriovė, nes ir visas miestas stovi ant aukso turinčių uolų. Čia iškaskama apie penktadalį viso Kanados aukso.

Kelias kasyklų sutinka parodyti turistams kasyklų darbo eigą, bet pirmą reikią susitarti su "Chamber of Commerce". Miesto apylinkės ežeruose rengiamos įvairaus sporto varžybos žiemą ir vasarą.

Restoranų ir viešbučių daug, bet visi turi turistų per išstisus metus. Puikūs pietūs buvo suuruoti "Bavaria" restorane. Prie įėjimo pasveikina tarnautojai vokiškai, bet jis suprato tik angliškai, nors valgiai ir gėrimai buvo vokiški.

Šiauriniame Ontarijo neauga Floridos palmės, bet dėl gamtos įvairumo čia įdomiai ir žymiai pigiau, o benzino — kiek nori. Vasaros metu čia gražiai šilta.

Studentės išpužiai

Prieš išvažiuodama į šiaurės Ontarijo su spaudos darbuotojų ekskursija maniau, kad tenai nieko įdomaus nematysiu ir kad bus labai nuobodu. Europos arba Acapulco ekskursija skamba daug įdomiau, bet, kai pamatė, šiaurinis Ontarijo mane labai nustebino. Žiemos ir vasaros metu atostogaujant ten gali būti labai smagu. Kam važiuoti į Floridą, kai Ontarijo provincijoje turime daug gražių vasaravimo vietų. Čia, prie šio bendro aprašymo, pateikiu dar vieną pavyzdį.

North Bay miestas turi dvi upes — Nipissing ir Trout, kur gali saulėje pasikaitinti, valtimais pasisrityti, išlėsti prie upės ir žuvalti. Jei nori stovyklauti, yra daug provincinių parkų, kur gali pasistatyti palapinę ir išlėsti toli nuo miesto triukšmo. Netoli North Bay miesto — Almaguin Trails gali išmokyti jodinėti. Ekskursijos iš Toronto išvyksta kas savaitę. Kainą nebrangi.

Jei nori išlėsti gražiame viešbutyje, apsipirkti, apžiūrėti miestą, tai North Bay patiks.

North Bay miestas turi garbingą praeitį — Samuel de Champlain keliavo į North Bay, nes čia buvo kelių mainų punktas. Žmonės ir dabar atvyksta į North Bay apsipirkti.

Didelis laivas "Chief Commanda II" kasdien išplaukia su ekskursijom ir gražias gamtos vietas Nipissing upe ir Upper French.

Žiemos metu slidinėjimui yra penki augšti kalnai ir daug lygumų. Kelionė — tik keturios valandos nuo Toronto. Tikrai apsimoka atvažiuoti ir paslidinėti žiemos metu. Ekskursijos iš Toronto išvyksta reguliariai.

Etninės spaudos atstovų dalis, keliavusi po šiaurinę Ontarijo provincijos dalį. Iš kairės: suomis, estė, latvė, vokiečių ir lietuvis (V. Matulaitis)

Atsargiai - šaltas vanduo!

Vasaros pagundos, saugumas ir pavojai

B. STUNDZIA

Be vandens neįmanoma išsiversti — ne tik geriamame, prausiamame, bet ir vandens išgriame ir maistą, naudojame esmum ir pramogai.

Atėjus pavasariui ir vasarai, skubame visais keliais į užmiesčius, prie upių, ežerų ar pajūrio į vasarnamius pažvejoti, su motorvalte ar kanojumi paplaukyti, apburiuoti.

Vietose, kur būna ilgos žiemos, didesnieji vandens telkiniai, kaip vandenynai ir gilieji ežerai, tik į vasaros pabaigą truputį atšyla ir tai tik paviršiuje. Gal teko pastebėti, kad kai krante jau būna šilta, ir jūra ar didžiuosius ežerus žvejai bei buriuotojai išplaukia šiltais megztiniais apsisivilę. Tuose vandenyse gegužės mėnesio pabaigoje ir birželio viduryje, atsitolinus nuo kranto keliolika kilometrų, dažnai dar pirštinių reikia, nes temperatūra pakrantėje ir toliau nuo kranto gali skirtis 10-20°C. Taip pat į rudens vandens telkinių paviršius palyginti greit atvėsta, nors ir netaip greitai, kaip oras.

Šiltą dieną jūs su pora draugų, pasikrovę mantą į autovežimą, išvažiuote žvejoti. Apsistoję bičiulio vasarnamyje prie gilios didelio ežero įlankos, gerai užkandę ir numušę "Seagram" butelio kakliuką, linksni sulipote į mažą valtį su galingu varikliu. Susėdus trim vyram ir susikrovus visus reikmenis, valtys šonai vos nesiekė vandens. Tą kartą žvejyba pavėjo, nes šalia lydekų, ant vielos pamauti spurdėjo ir žvilgan tieji saulėje upėtakiai.

Optical Studio OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7 (prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252 Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

ma daugiau anglies dioksido ir sumažinamas kraujo tekėjimas į smegenis bei raumenis. Atšalęs kraujas sutrikdo medžiagų apykaitoje veikiančias chemines reakcijas.

Jau senokai daromi bandymai pagaminti lengvą aprangą, kuri prailgintų išlikimo šaltame vandenyje laiką. Kas nori būti saugus, gali įsigyti pagamintą narams, vandens sportininkams, taip pat ir žvejams aprangą iš neopreno medžiagos.

Narai, apsirengę iš neopreno pasiūta apranga, išbuvo panėrę šiaurės Ledinuotame vandenyne apie pusę valandos.

Sia proga norėčiau paminėti keletą atsargumo taisyklių.

Negalima perkrauti valtys, nevertoti ant mažos valtys perdidelio variklio, neplaukti nepatyrusiam vienam į atvirus vandenis. Nestovėti valtyje, ypač esant neblaiviam.

Valtis su varikliu turi būti aprūpinta atsarginiais iškrais, vandeniu išpildyti senuvų, turėti pakankamai degalų, atsargines žvakes, įrankių rinkinį ir pagalbos šaukimosi priemones. Daugiau apie saugumą valtyse galite pasiskaityti knyga "Būrės ir varikliai". Iš viso geriau būti saugiam, negu negyvam, nes vanduo yra ne vieta neatsargiesiems. Išgėrus, kūno šilumos mainai su aplinka padidėja 20%. Tad jei ir linksmesnis būsi, bet greičiau sušalsi.

LIETUVIAI PASAULYJE

(Atkelta iš 4-to psl.)

Lietuvių Sąjungos pirm. Z. Jaras, valdybos nariai J. Alkis ir R. Šova, iš Prancūzijos — PLB valdybos pirm. kun. J. Petrošius, iš Belgijos — BLB valdybos pirm. Stasė Baltus. Savo atstovą žada atsiųsti ir Šveicarijos Lietuvių Bendruomenė. Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjungai atstovaus pirm. M. Landas su valdybos nare M. Smitiene.

Šveicarija

ŠVEICARIJOS LIETUVIAI rugpjūčio 23-24 d.d. laukia maldininkų ekskursijos iš V. Vokietijos, kurią organizuoja Bad Woerishofeno vokiečių parapajų klebonas kun. A. Bunga. Maldininkai žada aplankyti dvi Marijos šventoves Einsiedelne ir Sachselne, vidurinėje Šveicarijoje. Dalyvių eilėse bus V. Europos lietuvių vysk. A. Deksnys ir kardinolas A. Samore iš Romos. Šveicarijos lietuvių sutikimas su šia svečių grupe įvyks rugpjūčio 24 d. po iškilmingo pamaldų Sachselno Marijos šventovėje. Dalyvauti yra pažadėję ir vietiniai vysk. dr. Vonderach, jeigu tik jam leis sveikata.

Šypsenos

Kas apsiriko?

Traukinyje bilietus kontroliuojantis konduktorius sako vienai poniai:

— Jūsų bilietas yra į Torontą, o mes dabar važiuojame į Otavą.

— O dangau, — sušunka keleivė, kaip tai atsitiko, kad lokomotyvo vairuotojas taip apsiriko.

Mokykloje

Mokykloje mokytojas nori išlavinti socialinę mokinių vaizduotę ir pateikia temą rašiniui: "Jei aš būčiau generaliniu direktoriumi..." Visi mokiniukai įnikę dėsto savo planus, tiktai Mindaugas sėdi ramus ir spoko į duris. Prieina mokytojas ir klausia:

— Kodėl gi tu nerašai? Bloga tau?

— Ne, ne, — pone mokytojaus, — aš tik laukiu savo sekretorės.

Grįžo čekis

Gydytojas pacientui:

— Jūsų man išduotas čekis grįžo.

— Mano reumatizmas irgi grįžo.

Parinko Pr. Alš.

Tėviškės Žiburiai • 1980. VII. 31 — Nr. 31-32 (1590-1591) • psl. 7

Kanados Lietuvių Fondas

NAUJI NARIAI IR INASAI:
875. Hamiltono Lietuvių Senjorų Klubas \$100
876. Sadauskienės, Elvyros atmin., Hamilt. 100
877. Vaičiūlio, Stanislovo atmin. Pembr. 100
878. Rimkevičiaus, Kazio atmin., Montreal 125
879. Kalinausko, A. garbei St. C. 100
880. Kudirka, Kestutis, Br. 100
881. Gričickas, Stasys Tor. 100
882. Jurkienės, Irenos atmin., Ott. 625
883. Griniaus, Vytauto atmin. Sudbr. 120

J. Račys; po \$5: O. Indrelienė, V. Pazukaitė.
Lietuvių kolonija Edmontone neteko brangaus nario dr. PAULIAUS GUDJURGIO. Draugai, kaimynai ir kiti geri lietuviai suaukojo \$500. Pridėjo po \$50: J. Augis, A. Dudara-vičius, V. Kasperavičius, M. Urbonas, P. Vaitkūnas; \$30: A. F. Kan-tautai; po \$25: D. Druteika, J. Popi-kaitis, T. Uogintas, K. Zolpis; po \$20: E. Kadis, J. Karosas, J. Nastajus, J. Pilipavičius; po \$10: P. Balutis, A. Mitalas, M. Zakarevičius; po \$5: J. Bajorienė, S. Misiulis.

DALINIAI INASAI:
Aneliūnienė, Jadvyga 20
Dargienės, T. atmin. 20
Balsienės, Sofijos atmin 10
Preibio, Platono atmin. 50

INASŲ PAPILDYMAI:

23. KLB Otavos apyl. iki \$5100
70. KLB Londono apyl. 300
87. "Litais" Montr. Liet. kred. koop. 1500
94. Siurna, Domas ir Ona 1500
153. Kantautas, Adomas ir Filomena 4400
272. KLB Moterų Dr-jos Delhi skyrius 625
317. Gdurgio, Pauliaus dr. atmin. 600
558. Tonkūno, Jono testament. palikimas 1275
566. Kalendros, Kosto atmin 855
572. Yurkus, Emilijos atmin. 180
765. Britų Kolumbijos Medž. ir Zuki. Kl. "Bebras" 200
766. Toronto Lietuvių Namai 700
768. Kanados Liet. Klubas (West Elgin) 200
833. Gylis, Vytauto atmin. 228

Neseniai Toronto mirusiam a.a. KOSTUI KALENDRAI, draugai bei gerbėjai suaukojo \$755. Pridėjo: S. G. Kuzmos — \$100; po \$50: N. L. Dobrowski, H. G. Lapai; \$30: V. P. Skirgaila; po \$25: J. E. Čuplinskai, J. R. Rimal; po \$20: J. Astrauskas, dr. A. Barkauskas, E. Mackevičienė, S. V. Ramanauskas; \$15: A. D. Bra-ziai; po \$10: P. K. Aperavičiai, V. A. Balsiai, V. G. Balsiai, V. V. Balsiai, K. Budrevičius, G. J. Dičepčiai, E. Docienė, B. Galinis, A. Gelažienė, R. V. Gelažiai, L. R. Garbačiaus-kai, I. Girdžiūskas, O. Indrelienė, J. R. Karasiejai, E. G. Kuchalskiai, L. Kupstienė, A. Liūdžius, A. Ličkūnai-tė-Milienė, V. Matulevičius, V. M. Meiliūnai, L. Novogrodskienė, J. Pa-cevičienė, V. V. Paškai, E. I. Punks-riai, E. Senkuvienė, L. Stosiūnas, B. T. Stanuliai, H. Sukauskas, A. S. Sal-kauskai, S. R. Valickis; po \$6: S. A. Blusiai, V. L. Kybartai, S. J. Mac-kevičiai, R. J. Paškauskai, R. J. Ri-mai; po \$5 ir mažiau: P. A. Jurk-tovė, J. G. Gacūčiai, E. M. Kaza-kevičius, E. Smilgis, T. L. Tamošau-skai, B. Matulevičius, K. Luokšius, E. \$20; J. B. Niedvaras — \$15; I. M. kauskai.

Netikėtai mirus a.a. EMILIJAI JURKUS, draugai savo aukas skyrė KL Fondui: M. Senferienė — \$30; J. A. Puteris — \$20; po \$10: S. Čepas,

● Norintiems susipažinti su "Tėviškės Žiburiai" jie siunčiami nemo-kamai. Metinė prenumerata naujam skaitytojui — \$10, reguliari — \$14.

KL FONDAS

TORONTO MIESTAS ATMATŲ IŠVEŽIMO

TVARKARAŠTIS

1980 m. rugpjūčio 4, pirmadienį — valstybinė šventė.

Rugpjūčio 4, pirmadienį, nebus atmatų išvežimo.

Pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas antradienį, o antradienio — trečiadienį.

Rugpjūčio 6, trečiadienį, nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai, kaip šaldytuvai, baldai, medžio gaba-lai, šepečiai ir pan.

Palaukite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui rugpjūčio 13, trečiadienį.

PASTABA. Toronte yra 17 stiklinių ir metalinių šukių perdirbimo sandėlių. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 367-7850.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
Toronto miesto viešųjų darbų viršininkas

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės * Automobilių * Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

• Apartamentai • Prekybos pastatai
• Raštininių pastatai • Ukiai • Žemė
namų telefonas
YACYS ŽIŽYS (416) 221-3305
Istaigos (416) 233-3323

DRAUDA BALIO MASKELIŪNO INSURANCE AGENCY LTD.
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Trys aštuonių dienų ekskursijos i

EUROPA

I-ji rugsėjo 18 - 26

II-ji spalio 2 - 10

III-ji lapkričio 13 - 21

Teirautis

telefonu

533-3531

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

A. KARKIENĖ

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Vatikano Liturgijos ir Sakramentų kongregacija yra išleidusi prsiminimą, kad lotynų apeigose Švenčiausiam sakramentui pagarba reiškiamė priklaupimu. Jeigu Mišių metu Komunija yra priimama stovint, primantieji skatinami atitinkamu metu prieš Komunijos priėmimą priklaupiti. Aišku, nuo to atleidžiami dėl senatvės ar ligos negalintieji priklaupiti.

— Praeitą trečiadienį iš mūsų parapijos lietuvių kapinės palaidotas a.a. Tomas Patašius, 17 m. amžiaus jaunuolis. Nuširdi užuojauta p.p. Patašių šeimai, giminėms bei artimiesiems.

— Susituokė: Viktoras Laurinavičius su Vida Styraite ir Mečys Zubrickas su Birute Mickūnienė.

— Pakrikštytas Mindaugas ir Liudov Leknickų sūnus Povilas, Mindaugas, Kazimieras.

— Mūsų uolii parapijietė ir žymi veikėja Ona Jonaitienė praeitą sekmadienį Wasagoje atšventė savo 80 m. amžiaus sukaktį.

— Skatinami visi dalyvauti metinėje lietuvių šventėje Midlande, kuri įvyks rugpjūčio 10, sekmadienį. Pamaldos 1.30 v.p.p. Po Mišių bus eina mi kryžiaus keliai.

— Ateinantį sekmadienį pamaldos Wasagoje: 10 v.v. už parapiją, 11 v. už a.a. Joną Račinską; Anapilyje: 10 v.v. už Valiulių bei Petkevičių šeimų mirusius ir už a.a. kun. P. Ažubalį, 11 v.v. už a.a. Anelę Dubinskienę.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Pamaldų rugpjūčio mėnesį nebus. Jos vėl prasidės rugsėjo 7 d. 9.45 v. r. Klebonui atostogaujant, višais pastoraciniais reikalais malonėkite susisiekti su V. Dauginiu, parapijos pirmininku, 533-1121 arba namuose 822-7376.

— Paskutinis liepos mėn. tarybos posėdis įvyks liepos 30, šį trečiadienį, 8 v. v.

— Sveikiname naują Lietuvos Kankinių parapijos kleboną kun. J. Staškų, linkėdami Dievo palaimos naujamie vyruogynė.

Eismo nelaimėse metropoliniam Toronto šiemet beveik 50% pagausėjo gyvybės aukų skaičius. Policijos viršininko J. Marks duomenimis, šiemet Toronto gatvėse ir keliuose jau žuvo 73 asmenys, kai tuo tarpu pernai ligi tos pačios datos žuvusiųjų turėta tik 51. Šiemet beveik padvigubėjo žuvusių senesnio amžiaus asmenų skaičius. Pastebimas nuolatinis aukų skaičiaus augimas. 1976 m. Toronte žuvo 85 žmonės, 1978 m. — 103, 1979 m. — 112.

Tautybių savaitėje — Karavane patirti kaikiurių paviljonų nuostoliai vėl sukėlė opoziciją Karavano įsteigėjui bei vadovui L. Kossarui ir jo žmonai Zenai. Dar prieš šiemetinį Karavaną buvo sudaryta opozicinė grupė, apjungusi 19 paviljonų. Nesutarimus išlygino Toronto burmistro J. Sewello ir aldermano A. Eggletono tarpininkavimas. Iš tų 19-kos paviljonų i Karavana isijungė tik 9. Kitų dalyvavimas buvo pavėluotas, bet pavyko išvengti atskiros festivalio tuo pačiu metu — birželio 20-28 d. d. Nepatenkintųjų grupei priklausė ir "Rygos" paviljonas su Ed Kalvinsu. Jo turimais duomenimis, bendras šiemetinio Karavano 50 paviljonų nuostolis siekia apie \$1 milijoną. Kaltę tenkančiai sumažintam Karavano garsinimui ir į pasus įvestiems 18-kai kuponų. Opozicinė grupė sakosi nenorinti organizuoti atskiros festivalio, bet žada reikalauti svaresnio balso Karavano reikaluose.

FOTOGRAFAS.

Darau nuotraukas įvairiomis progoms. Skambinkite — JAUNIS BAKAVIČIUS po 5 v.v. telefonu 766-5818 Toronte.

NAMAI SU GERA ATEITIMI. Artė Bloor-Kipling požeminio traukinio naujos stoties turime vienausgių ir dviausgių namų. Skambinkite Antanui Genliui vakare 231-2839; dienos metu 233-3323. Frank Barauskas Ltd., Realtor.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pirmas mėnesio penktadienis — rugpjūčio 1 d. Šventoji valanda su Švenčiausio adoracija ir palaiminimu — 7 v.v., Mišios — 7.30.

— Pirmą mėnesio penktadienį lankomi seneliai ir ligoniai, aprūpinami sakramentais.

— Maldininkų kelionė į Kanados Kankinių šventovę Midlande bus rugpjūčio 10, sekmadienį. Mišios — 1.30 v. p. p. Kryžiaus keliai po Mišių. Norintieji važiuoti autobusu prašomi iš anksto registruotis parapijos raštinėje. Autobusas išvyks iš parapijos kiemo 10.30 v.r., grįš 7 v.v.

— Wasagos stovyklavietėje Mišios laikomos kiekvieną sekmadienį 11 v. r.

— Ruošiasi tuoktis Vilija Dambrauskaitė su Marino Ancona, Ramūnas Saplys su Silvija Zenkevičiute.

— Pirmas mėnesio sekmadienis — rugpjūčio 3 d. Antroji rinkliava — parapijos skoloms mokėti.

— Ateitininkų stovyklos uždarymas įvyks šį šeštadienį, rugpjūčio 2.

— Pakrikštyta Eireann Star, Raimundo ir Cathy Statulevičių dukrelė.

— Vytauto Starkevičiaus motina Teofilė Starkevičienė mirė Lietuvoje.

— Sekmadieniais vakarinės Mišios mūsų šventovėje — 8.30 v. v.

— Angelių Karalienės šventė ir Porciunkulės atlaidai — rugpjūčio 2, šeštadienį. Kiekvienas gali pelnyti visuotinius atlaidus už save ar už sielas skaistykloje. Sąlygos: apsilankymas bažnyčioje, išpažintis, komuniacija ir sukalbėjimas "Tėve mūsų" ir "Tikiau Dievą Tėvą" maldų popiežiaus intencija. Tuos pačius atlaidus galima pelnyti ir sekmadienį, rugpjūčio 3.

— Parapijai aukojo B. Vaišnora \$50; Vietnamo pabėgėliams J. Z. Didžbaliai — \$50, J. Strazdas — \$20.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Stasį Černiauską, užpr. S. Barškutis, 8.30 už Joną Petkūną, užpr. B. A. Petkevičai, 9 v. už Oną ir Igną Kisieliū, užpr. B. Z. Romeikos, 9.20 už Akviliną Žemgulytę, užpr. E. Vaštokienę, 10 v. už Sofiją Baužienę, užpr. E. A. Bočkaitį; sekmadienį 8 v. už Praną Adomavičių, užpr. A. J. Rakauskai, 9 v. už Ireną Gurevičienę, užpr. A. Gurevičius, 10 v. tretininkų intencija, užpr. valdybą, 11.30 už parapiją, 8.30 v. v. už Valeriją Račienę, užpr. K. J. Liutkai.

Toronto Lietuvių Namai paaukojo "T. Žiburiams" \$100.00 ryšium su laikraščio patarnavimais informacijos srityje.

A. a. kun. Petro Ažubalio atminimui Ona ir Bronius Sergaičiai "TŽ" aukojo \$40, L. V. Balaišis — \$20.

Rašytojas Klemensas Jūra iš Brazilijos atvyko į Torontą aplankyti savo žento Šelmo ir dukros Zivilės. Ketina viešėti Kanadoje ilgesnį laiką, aplankyti Montrealį, Otavą ir kitas vietas, kur turi pažįstamų žmonių. Pastaruoju metu jis paruošė spaudai ir išleisdino dvi knygas, būtent "Monsinoras" (Z. Ignatavičius) ir Z. Ignonio dienoraštį "Praeitis kalba". Spaudoje jis dalyvauja nuo 1930 m. įvairiais slapyvardžiais. Brazilijoje redagavo laikraštį "Mūsų Dienos", satyros laikraštį "Garnys". Paruošė visą eilę kalendorių ir vadovėlių. Yra išleisdinęs keletą poezijos rinkinių. "TŽ" bendradarbis.

Kanados Lietuvių Gydytojų Sąjungos metiniame susirinkime naujojo valdybą buvo išrinkti jauni nariai: pirm. — dr. Algis Valiulis, vicepirm. — dr. Arūnas Dailydė, ižd. ir sekr. — dr. Antanas Barkauskas. Tikimasi, kad jie pagyvens šios organizacijos veiklą.

Vitos Lapaitienės laišakai dažnai yra spausdinami "Toronto Sun" dienraštyje. Liepos 17 d. laidoje ji puola Tarptautinio Olimpino Komiteto pirm. lordą Killaniną dėl jo pareiškimo, kad teisė Sovietų Sąjungai rengti olimpiadą Maskvoje buvusi siekta dėl šios šalies indėlio į tarptautinį sportą. Pasak V. Lapaitienės, lordas Killaninas visiškai nesusišaudė tikrojo sporto reikaluose, nes Sovietų Sąjunga jau ilgus metus išnaudoja geriausius savo okupuotų šalių sportininkus. Ji primena lordui Killaninui, kad Helsinkio olimpiadoje didžiąją Sovietų Sąjungos vyrų krepšinio dalį sudarė lietuviai ir kad Lietuva antrą kartą buvo tapusi Europos krepšinio čempijone vos vienerius metus prieš jį įvykdytą Sovietų Sąjungos invaziją. Savo laišką V. Lapaitienė baigia reikšmingais žodžiais: "Jei lordas Killaninas nori garbinti "sovietų inasą", tegu jis geriau duoda kreditą tiems kankinamiems sportininkams, kurie negali dalyvauti su savo vėliavomis, o ne kruviniems jų pavergėjams".

Maloniai kviečiame visus — pavienius ir šeimas — atvykti atostogoms į

**Toronto
Lietuvių
Namų
ketvirtąją**

Tėvų pranciškonų vasarvietėje Wasagoje. Stovykla prasidės rugpjūčio 16, šeštadienį, 4v.p.p. ir baigsis rugpjūčio 30, šeštadienį, 12 valandą

Patalpų kainos su nuosava patalyne nuo \$10 iki \$35 savaitei arba nuo \$5 vienai parai. Veiks virtuvė — maistas prieinamomis kainomis atskirai už kiekvieną valgį. Platesnės informacijos teikia ir registruoja: Z. Revas tel. 251-9635, L.N. Popietėje — M. Račys, L. Namai tel. 532-3311.

Rengėjai — L.N. Vyrai

SIS "TŽ" NUMERIS YRA PASKUTINIS prieš vasaros atostogas. Dvi pirmąsias rugpjūčio savaites atostogaus spaustuvs ir redakcijos personalas, dirbs tik administracija. Normalus "TŽ" darbas bus pradėtas rugpjūčio 12 d., poatostoginis numeris išeis rugpjūčio 19, antradienį, su rugpjūčio 21 data.

Studentų ateitininkų vasaros stovykla bus š. m. rugpjūčio 24-31 d. d. Camp Tippicanoe, Ohio. Stovyklos tema — susipažinimas su dabartine Lietuva. Kaina — \$110 (JAV). Patariama atsivežti daugiau pinigų pramogoms — jodinėjimui, irklavimui ir t. t. Tippicanoe miestelis yra 2½ valandų kelio į pietus nuo Klevelando miesto. Kviečiame visus studentus ir gimnazijų abiturientus. Informacijas teikia Edis Razma, 1100 Buell Ave., Joliet, Illinois, 60435, USA.

"Toronto "Gintaro" ansamblio vyresnieji šokėjai, dainininkės, muzikantai ir jų vadovai į Prancūziją išskris rugpjūčio 10, sekmadienį, 5.30 v. p.p. Liaudies meno taryba Canadian Folk Art Council "Gintarui" yra patikėjusi Kanados atstovavimą trijuose tarptautiniuose festivaliuose Prancūzijoje, kur yra numatyta 15 "Gintaro" pasirodymų. Pirmasis festivalis įvyks rugpjūčio 11 d. St. Claude miestelyje prie Šveicarijos sienos, antrasis — rugpjūčio 14-16 d.d. Ahun miestelyje, Creuse apylinkėje. Pagrindinis festivalis betgi bus rugpjūčio 22-24 d.d. Remiremont miestelyje. Jame bus premijuojami geriausi ansamblių pasirodymai. "Gintaras" taipgi yra gavęs pakvietimą iš Muenchene gyvenančios A. Griniuvienės atvykti į Europos lietuviškųjų studijų savaitę Innsbrucke, Austrijoje. Jeigu sąlygos leis, "Gintaro" koncertą savaitės dalyviams planuojama surengti rugpjūčio 12-13 d.d. Iš Toronto miesto burmistro J. Sewell ir federacinio ministerio K. Robinsono yra gauti sveikinimai bei dovanos, kurias "Gintaras" įteiks festivalių rengėjams, su jais susijusių miestelių burmistrams. Gintariečiai yra didžiai dėkingi visiems šios išvykos rėmėjams. Ypatinga padėka priklauso A. Vaitonienėi, padovanojusiai du savo išaustus vyriškus tautinius drabužius, Kanados Lietuvių Gydytojų Draugijai už \$200 auką, Canadian Art Memorials už \$25. Ansamblio akordeonistą Algį Kaminską \$500 auka parėmė "Armor All Products" ir taip pat \$500 — Kraco Enterprises Inc.

"Tėviškės Žiburiams" aukojo: a.a. kun. Petro Ažubalio atminimui — \$20 P. G. Stauskai, \$10 Jonas Rinkevičius; a.a. Tomuko Patašiaus atminimui — \$50 N. V. Kuprevičiai ir G. Adomaitienė; a.a. Vytauto Vaitonio atminimui — \$20 žmona Lidija Vaitonienė; a.a. Alfonso Mazlavcko atminimui vietoje gėlių — \$30 K. Dulevičius. Leidėjai dėkoja už paramą spaudai.

Kunigo Petro Ažubalio Stipendijų Fondas (Rev. Peter Ažubalis Scholarship Foundation) įsteigtas jo mirties proga. Inicatyvos ėmėsi Velionies bičiuliai, norėdami, kad šio didžiojo lietuvių užmojai būtų pratęsti į jaunąją kartą. Iki šiol jau surenkta \$12,000. Norima sudaryti pakankamai didelį kapitalą, kad stipendijos mokslus einančiam jaunimui susidarytų iš palikanu. Numatoma pirmoje eilėje remti studijuojančius liutuanistiką, istoriją, žurnalistiką, politinius mokslus, teologiją (jei ruošiasi darbu su lietuviiais) ir t. t. Visuomenė kviečiama prisidėti prie šios iniciatyvos savo įnašais. Siam tikslui atidarytos sąskaitos: Prisikėlimo bankelyje nr. 4220, "Paramos" — nr. 6530. Fondo steigėjai laukia skubios Velionies bičiulių ir pažįstamų paramos, nes pirmą stipendiją norima paskirti jau šį rudenį, 1980-81 mokslo metų pradžioje.

Giliausią užuojautą reiškiu RIMUI GELEŽIŲNUI. Apleido šį pasaulį jo

mylima žmona Birutė,

palikusi dukrą RIMUTĘ ir sūnų JONUKĄ —

Marija Vilčiauskaitė

A+A

BIRUTEI GELEŽIŲNIENEI mirus,

Romuvos ir skautų rėmėją RIMĄ GELEŽIŲNĄ, nuilūdimė likusių šeimą, velionės brolių jūrų s. RAIMUNDĄ NAMIKĄ bei jo šeimą užjaučia —

*Romuvos valdyba ir komitetas
Toronto skautininkai-kės
ir Kanados rajono vadaija*

A+A

BIRUTEI GELEŽIŲNIENEI

atsiskyrus su šiuo pasauliu, gilaus skausmo ir liūdesio prislėgtus vyrą RIMĄ, dukrą RIMUTĘ, sūnų JONUKĄ, motiną O. NAMIKIENĘ, brolių RAIMUNDĄ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

*Jonas Prišcepionka
Irena ir Viktoras Prišcepionkos
Barbara ir Algis Priscus
Regina ir Antanas Ulbos*

Garbės šauliui, kuopos kapelionui

A+A

kunigui

PETRUI AŽUBALIUI mirus,

gilią užuojautą giminėms, artimiesiems ir Lietuvos

Kankinių parapijai reiškia —

*VI. Pūtvio šaulių
kuopa Toronte*

Gerbiame Lietuvos Kankinių parapijos

A+A

**kunigui klebonui
PETRUI AŽUBALIUI**

mirus,

jo broliui JONUI su šeima, brolienei E. AŽUBALIENEI, jos vaikams ir visiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė —

*K. A. Cirusai
T. O. Derliūnai*

*S. O. Burdinavičiai
K. J. Liutkai*

A+A

**kunigui klebonui
PETRUI AŽUBALIUI**

mirus,

broliui JONUI su šeima reiškiamo nuoširdžių užuojautą ir kartu liūdimė —

*V. A. Bartininkaičiai
Birutė Bartininkaitytė-
Bernatonienė
ir sūnus Antanas
Marija Žemaitienė*

MONTREAL

Seselė Oliveta, čia sėkmingai dirbusi ketverius metus, šį rudenį išsikelia į Putnamą. Visada pilna energijos, darbšti ir maloni ji padėdavo ne tik savo darbu, bet ir patarimais. Įvairiausiomis smulkiosiomis paslaugomis visada būdavo šalia to, kuris tik kreipdavosi į ją. Netenka tad stebėtis, kad galimės ją išleisdami namo, tačiau linkime jai geriausios sėkmės jos prasmingame gyvenime.

Ta proga būrys jos draugų S. Rimkeių šeimos ir Elvyros Krasovskų rūpestiu jai surengė išleisvųjų

vakarienę Aušros Vartų parapijos salėje. Seselei Olivetai buvo įteiktas vokas su pinigine dovana ir trys rožės, simbolizuojančios Meilę, Tikėjimą ir Viltį; Meilę jai visų susirinkusių už jos atliktus darbus Montrealyje, Tikėjimą, kad ją, kur ji bekeliautų, lydėtų sėkmė, ir Viltį vėl sugrįžti į Montrealį.

Šioje atsisveikinimo vakarienėje dalyvavo kitos dvi seselės — Magdalena ir dabartinė Seselių Namų vyresnioji Teresė, taip pat ir sol. Gina Čapkauskienė. Nijolė Bagdžiūnienė

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS

**MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA**

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamąsias s-tas

Taupomąsias s-tas

Pensijų planas

Term. ind. 1 m.

Duoda nemokamą gyvybės draudg

iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo

Nekiln. turto nuo

Čekių kredito

Investicines nuo

Nemokama gyvybės drauda iki

\$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius. 3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A.M.L.S.L.L.B.

2467 Bloor St. W.
Toronto, Ontario
M6S 1P7

**Telefonai:
įstaigos (416) 762-3331
namų 249-2637**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

Valhalla Executive Centre
300 The East Mall, suite 102
Islington, Ontario M9B 6B7
(Kampas Bloor St. ir
East Mall, prie 427 kelio)

**Telefonai:
įstaigos
(416) 239-7717
namų 233-0303**

Simon's

TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

**Naujas lietuvių
kelionių biuras
SIMON'S
Travel Service**
kviečia keliauti kartu!

Dar yra vietų ekskursijoje
VILNIUS-RYGA RUGSĖJO 1-15 DIENOMIS
Tel. 537-3060 arba 532-8772

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba,
taip pat mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus
iškvietimams vizitui.
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsakyti naujas ir atnaujinti jūsų pūkines antklodes (kaldras), pagalves, miegamaisius ir pūkinius švarkus. Telefonas 787-9021 Toronte.

GYVENU KANADOJE, esu vidutinio amžiaus, be šeimos, materialiai apsirūpinęs, blaivus. Vedybų tikslu noriu susipažinti su rimta, dora, sąžininga, vidutinio amžiaus moterimi Kanadoje arba JAV-se. Pageidaujama trumpa autobiografija ir nuotrauka, kurią pasižadą grąžinti. Paslaptis garantuota. Rašyti "T. Žiburių" adresu, pažymint "Jokūbui".

**LIETUVIŠKA
gėlių krautuvė**

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvių Namus. Pristatymas į ligonines, laidojimo namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

**CANDLELIGHT
CATERERS**

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parenkami namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.